

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2013/32/EL,

26. juuni 2013,

rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (uuesti sõnastatud)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (3) Oma erakorralisel kohtumisel Tampere 15. ja 16. oktoobril 1999 otsustas Euroopa Ülemkogu püüelda sellise Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise poole, mis põhineb 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioonil, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga, („Genfi konventsioon“) täielikul kohaldamisel, millega kinnitatakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ja tagatakse, et kedagi ei sunnita naasma riiki, kus teda ohustab tagakiisamine.
- (4) Tampere kohtumise järeldustes on sätestatud, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem peaks lühikeses perspektiivis hõlmama liikmesriikides õiglaste ja tõhusate varjupaigamenetluste ühiseid nõudeid ning pikas perspektiivis liidu õigusakte, mille tulemuseks on ühine varjupaigamenetlusliidus.
- (5) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomise esimene etapp viidi lõpule aluslepingutega ettenähtud asjaomaste õigusaktide vastuvõtmise teel, mille raames võeti vastu ka direktiiv 2005/85/EÜ, mis oli esimene varjupaigamenetlusi käsitlev meede.
- (6) Euroopa Ülemkogu võttis oma 4. novembri 2004. aasta kohtumisel vastu Haagi programmi, milles seati vabadel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal rakendatavad eesmärgid aastateks 2005 – 2010. Seepärast kutsuti Haagi programmis Euroopa Komisjoni üles lõpetama esimese etapi õigusaktide hindamine ning esitama teise etapi õigusaktid ja meetmed Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Haagi programmi kohaselt on taotletavaks eesmärgiks seoses Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomisega ühise varjupaigamenetluse ja ühtse pagulasseisundi kehtestamine kogu liidus.
- (7) Euroopa Ülemkogu märkis 16. oktoobril 2008. aastal vastuvõetud Euroopa sisserände- ja varjupaigapaktis, et liikmesriigiti esineb kaitse andmises endiselt märkimisväärsed erinevusi, ning kutsus üles tegema uusi algatusi, sealhulgas esitama ettepaneku ühiseid tagatise sisaldava ühtse varjupaigamenetluse kehtestamiseks, et viia lõpule Haagi programmis ette nähtud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomine.
- (1) Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiivi 2005/85/EÜ (liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta) ⁽³⁾ tuleb teha mitmeid olulisi muudatusi. Selguse huvides tuleks nimetatud direktiiv uuesti sõnastada.
- (2) Ühine varjupaigapoliitika, sealhulgas Euroopa ühine varjupaigasüsteem, on osa Euroopa Liidu eesmärgist luua järk-järgult vabadel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, mis on avatud isikutele, kes neist sõltumatute asjaolude tõttu taotlevad õiguspäraselt kaitset liidus. Selle poliitika juures tuleks juhendada solidaarsuse ja vastutuse, sealhulgas selle rahalise mõju õiglase jagamise põhimõttest liikmesriikide vahel.

⁽¹⁾ ELT C 24, 28.1.2012, lk 79.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 6. aprilli 2011. aasta seisukoht (ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 184) ja nõukogu 6. juuni 2013. aasta esimese lugemise seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata). Euroopa Parlamendi 10. juuni 2013. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).⁽³⁾ ELT L 326, 13.12.2005, lk 13.

- (8) Ülemkogu võttis oma 10.–11. detsembri 2009. aasta kohtumisel vastu Stockholmi programmi, milles kinnitati veel kord kohustust luua 2012. aastaks kaitse ja solidaarsuse ühine ala, mis põhineb ühisel varjupaigamenetlusel ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute ühesugusel seisundil ning mille aluseks oleksid ranged kaitsenõuded ning õiglased ja tõhusad menetlused. Stockholmi programmiga kinnitati, et rahvusvahelist kaitset vajavate isikute jaoks tuleb tagada võimalus kasutada õiguslikult turvalisi ja tõhusaid varjupaigamenetlusi. Stockholmi programmi kohaselt tuleks isikute suhtes olenemata sellest, millises liikmesriigis nad rahvusvahelise kaitse taotluse esitavad, rakendada samaväärset menetluskorda ja kohelda neid nende seisundi kindlaksmääramisel samaväärselt. Eesmärk on, et sarnaseid juhtumeid käsitletakse ühtmoodi ja et nende lahendamise tulemus oleks sama.
- (9) Kasutada tuleks Euroopa Pagulasfondi ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) vahendeid, et piisavalt toetada liikmesriikide jõupingutusi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi teises etapis kehtestatud nõuete rakendamisel, eelkõige nende liikmesriikide jõupingutusi, kelle varjupaigasüsteem on eelkõige riigi geograafilise asendi või demograafilise olukorra tõttu sattunud erilise ja ebaproportsionaalse surve alla.
- (10) Käesoleva direktiivi rakendamisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse asjakohaseid EASO poolt välja töötatud suuniseid.
- (11) Selleks et tagada taotlejate rahvusvahelise kaitse vajaduste ulatuslik ja tõhus hindamine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivile 2011/95/EL (mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule)⁽¹⁾, peaks rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetlust reguleeriv liidu raamistik põhinema ühtse varjupaigamenetluse põhimõtetel.
- (12) Käesoleva direktiivi peaesmärk on arendada edasi liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse nõudeid eesmärgiga luua liidus ühine varjupaigamenetlus.
- (13) Rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluste eeskirjade ühtlustamine peaks aitama piirata rahvusvahelise kaitse taotlejate edasist liikumist ühest liikmesriigist teise, mis on põhjustatud erinevustest õigusraamistikes, ning looma samaväärsed tingimused direktiivi 2011/95/EL kohaldamiseks liikmesriikides.
- (14) Liikmesriikidel peaks olema õigus kehtestada või säilitada kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes, kes paluvad liikmesriigilt rahvusvahelist kaitset, soodsamad sätted, kui selline taotlus on esitatud põhjusel, et asjaomane isik vajab rahvusvahelist kaitset direktiivi 2011/95/EL tähenduses.
- (15) Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate isikute kohtlemisel on liikmesriigid seotud kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelise õiguse aktidest, millega nad on ühinenud.
- (16) On oluline, et kõigi rahvusvahelise kaitse taotluste kohta tehakse otsused asjaolude põhjal ja seda teevad esmatasandil ametiasutused, mille töötajatel on vastavad teadmised või mille töötajad on saanud rahvusvahelise kaitse alast koolitust.
- (17) Selleks et tagada rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisel ja otsuste tegemisel objektiivsus ja erapooletus, on vaja, et käesolevas direktiivis sätestatud menetluste raames tegutsevad töötajad järgiksid oma tööülesannete täitmisel nõuetekohaselt kohaldatavaid eetilisi põhimõtteid.
- (18) Rahvusvahelise kaitse taotluse kohta võimalikult kiiresti otsuse tegemine, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja täielikku läbivaatamist, on nii liikmesriikide kui ka rahvusvahelise kaitse taotlejate huvides.
- (19) Selleks et lühendada teatud juhtudel menetluse üldist kestust, peaks liikmesriikidel olema võimalik vastavalt oma siseriiklikele vajadustele vaadata taotlus eelisjärjekorras läbi enne teisi varem esitatud taotlusi, kaldumata seejuures kõrvale tavaliselt kohaldatavatest menetluse tähtaegadest, põhimõtetest ja tagatistest.
- (20) Selgelt määratletud juhtudel, kui taotlus on tõenäoliselt põhjendamatu või kui esineb tõsine oht riigi julgeolekule või avalikule korrale, peaks liikmesriikidel olema võimalik taotluse läbivaatamise menetlust kiirendada, eelkõige kehtestades teatud menetlusetappidele lühemad mõistlikud tähtajad, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja täielikku läbivaatamist ning taotleja tegelikku võimalust kasutada käesolevas direktiivis sätestatud aluspõhimõtteid ja tagatiseid.

(¹) ELT L 337, 20.12.2011, lk 9.

- (21) Kui taotleja esitab arvestatava põhjenduse, ei peaks riiki sisenemisel dokumentide puudumine või võltsitud dokumentide kasutamine tähendama, et automaatselt rakendatakse piiri- või kiirendatud menetlusi.
- (22) Samuti on nii liikmesriikide kui ka taotlejate huvides tagada rahvusvahelise kaitse vajaduste õigel viisil tunnustamine juba esimeses astmes. Sel eesmärgil peaks taotlejatele andma esimeses astmes tasuta õiguslikku ja menetlusteavet, võttes arvesse taotleja konkreetset olukorda. Sellise teabe andmine peaks muu hulgas võimaldama taotlejatel menetlusest paremini aru saada, aidates neil seega täita asjaomaseid kohustusi. Oleks ebaproportsionaalne nõuda liikmesriikidelt, et sellist teavet saaks anda ainult kvalifitseeritud juristid. Liikmesriikidel peaks seega olema võimalus leida sellise teabe andmiseks kõige asjakohasem viis, näiteks anda seda valitsusväliste organisatsioonide või valitsusasutuste töötajate või riigi spetsialiseeritud talituste kaudu.
- (23) Apellatsioonimenetlustes peaks taotlejatele teatavatel tingimustel võimaldama tasuta õigusabi ja esindamist isikute poolt, kes on selleks siseriiklike õigusaktide kohaselt pädevad. Lisaks peaks taotlejatel olema kõigis menetlusetappides õigus konsulteerida omal kulul siseriiklike õigusaktide alusel tegutsevate õigusnõustajate või muude nõustajatega.
- (24) Avaliku korra mõiste võib muu hulgas hõlmata süüdimõistmist raske kuriteo toimepanemise eest.
- (25) Selleks et tunnistada kaitset vajav isik nõuetekohaselt pagulaseks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavaks isikuks, peaks igal taotlejal olema tegelik juurdepääs menetlusele, võimalus teha koostööd ja nõuetekohaselt suhelda pädevate ametiasutustega, et esitada oma juhtumi kohta asjakohaseid asjaolusid, ning küllaldased menetlustagatised oma juhtumi menetlemiseks kõikides etappides. Lisaks sellele peaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlus üldjuhul andma taotlejale vähemalt õiguse jääda riiki, kuni menetlev ametiasutus teeb otsuse; õiguse kasutada tõlgi teenuseid oma juhtumi esitamisel, kui ametiasutused temaga vestlevad; võimaluse suhelda ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti esindajaga ja organisatsioonidega, kes nõustavad rahvusvahelise kaitse taotlejaid; õiguse saada nõuetekohaselt teada otsusest ning selle faktilistest ja õiguslikest põhjendusest; võimaluse konsulteerida õigusnõustaja või muu nõustajaga; õiguse saada teavet oma juriidilise staatuse kohta menetluse otsustatavatel etappidel keeles, millest taotleja aru saab või on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, ning eitava otsuse korral õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.
- (26) Selleks et tagada tegelik juurdepääs taotluse läbivaatamise menetlusele, peaksid ametnikud, kellel on esimene kontakt rahvusvahelist kaitset taotleva isikuga, eelkõige ametnikud, kes valvavad maismaa- või merepiiri või teostatavad piirikontrolli, saama asjakohast teavet ja vajaliku koolituse rahvusvahelise kaitse taotluse nõuetele vastavuse tuvastamiseks ja menetlemiseks, võttes muu hulgas nõuetekohaselt arvesse EASO poolt välja töötatud asjakohaseid suuniseid. Nad peaksid olema võimelised andma kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule, kes on liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril, territoriaalvetes või transiiditsoonis, ja kes esitab rahvusvahelise kaitse taotluse, asjakohase teabe rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise kohta ja viisi kohta. Kui selline isik asub liikmesriigi territoriaalvetes, tuleks ta maismaale toimetada ja tema taotlus käesoleva direktiivi kohaselt läbi vaadata.
- (27) Kuna kolmanda riigi kodanikud ja kodakondsuseta isikud, kes on avaldanud soovi taotleda rahvusvahelist kaitset, on rahvusvahelise kaitse taotlejad, peaksid nad täitma käesolevas direktiivis ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivis 2013/33/EL (millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded)⁽¹⁾ sätestatud kohustusi ning neil peaks olema võimalik kasutada nendes sätestatud õigusi. Selleks peaksid liikmesriigid võimalikult kiiresti registreerima kõnealused isikud rahvusvahelise kaitse taotlejatena.
- (28) Selleks et hõlbustada juurdepääsu taotluse läbivaatamise menetlusele piiripunktides ja kinnipidamisasutustes, peaks seal kättesaadavaks tegema teabe rahvusvahelise kaitse taotlemise võimaluse kohta. Selleks, et pädevatel ametiasutustel oleks võimalik aru saada, kas isikud avaldavad soovi rahvusvahelise kaitse taotlemiseks, peaks põhilise suhtlemise tagama suulise tõlke kasutamise võimaluse kaudu.
- (29) Teatud taotlejad võivad vajada spetsiaalseid menetlustagatisi muu hulgas oma vanuse, soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, puude, raske haiguse, vaimuhaiguse

(¹) Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 96

- või kogetud piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalga tõttu. Liikmesriigid peaksid enne esimese astme otsuse tegemist püüdma teha kindlaks spetsiaalseid menetlustagatise vajavad taotlejad. Sellistele taotlejatele tuleb pakkuda piisavat tuge, sealhulgas piisavalt aega, et luua tingimused nende tegelikult juurdepääsuks menetlustele ja rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendamiseks vajalike dokumentide esitamiseks.
- (30) Kui spetsiaalseid menetlustagatise vajavale taotlejale ei saa pakkuda piisavat tuge kiirendatud või piirimenetluse raames, tuleks sellise taotleja puhul need menetlused ära jätta. Spetsiaalsete menetlustagatiste vajadus, mis on seda laadi, et võivad takistada kiirendatud või piirimenetluse kohaldamist, peaksid samuti tähendama, et taotlejale antakse juhtudel, kui tema taotlus ei ole automaatselt peatatav, täiendavad tagatised, millega tagatakse tema konkreetsele olukorrale vastav tõhus õiguskaitsevahend.
- (31) Riiklikud meetmed, milles käsitletakse piinamise või muude jõhkra füüsilise või psühholoogilise vägivalga, sealhulgas seksuaalse vägivalga aktide sümptomite ja tunnuste tuvastamist ja dokumenteerimist käesoleva direktiiviga hõlmatud menetluse raames, võivad muu hulgas tugineda piinamise ja muu julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise või karistamise tõhusa uurimise ja dokumenteerimise käsiraamatule (Istanbuli protokoll).
- (32) Selleks et tagada nais- ja meessoost taotlejate võrdõiguslikkus, peaks taotluse läbivaatamise menetlus olema sootundlik. Eelkõige tuleks isiklik vestlus korraldada viisil, mis võimaldaks nii nais- kui ka meessoost taotlejal rääkida oma varasematest soolise tagakiusamise kogemustest. Sooküsimusega seotud kaebuste keerukust tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta menetlustes, mis hõlmavad turvalise kolmanda riigi, turvalise päritoluriigi või korduva taotluse mõistet.
- (33) Käesoleva direktiivi kohaldamisel on liikmesriikide esmaseks kohuseks lähtuda kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta („harta“) ja ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsiooniga lapse parimatest huvidest. Lapse parimate huvide hindamisel peaksid liikmesriigid võtma eelkõige nõuetekohaselt arvesse alaealise heaolu ja sotsiaalse arengut, sealhulgas tema tausta.
- (34) Rahvusvahelise kaitse vajaduste hindamise menetlus peaks olema selline, mis võimaldaks pädevatel ametiasutustel rahvusvahelise kaitse taotlusi põhjalikult läbi vaadata.
- (35) Kui taotluse menetlemise käigus otsitakse taotleja läbi, peaks seda tegema samasooline isik. See ei tohiks piirata läbiotsimise teostamist julgeoleku eesmärkidel siseriikliku õiguse alusel.
- (36) Kui taotleja esitab korduva taotluse ilma uusi tõendeid või väiteid esitamata, oleks ebaproportsionaalne kohustada liikmesriike läbivaatamismenetlust täies ulatuses uuesti korraldama. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid olema võimalus lükata taotlus tagasi põhjusel, et see on *res judicata* põhimõtte kohaselt vastuvõetamatu.
- (37) Kui taotluse sisu käsitlevate vestluste läbiviimise kaaskatakse muu ametiasutuse kui menetleva ametiasutuse töötajaid, tuleks hinnata mõistet „õigeaegselt“ artiklis 31 ette nähtud tähtaegade põhjal.
- (38) Paljud rahvusvahelise kaitse taotlused esitatakse liikmesriigi piiril või transiiditsoonis enne taotleja riiki lubamise otsust. Liikmesriigid peaksid olema võimelised sätestama taotluse vastuvõetavuse ja/või sisulise läbivaatamise korra, mis võimaldaks otsustada taotluse üle selgelt määratletud asjaolude korral kohapeal.
- (39) Liikmesriigid peaksid selle hindamisel, kas taotleja päritoluriigis valitseb ebakindel olukord, tagama, et nad saavad täpset ja ajakohast teavet asjakohastest allikatest, näiteks EASO-lt, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt, Euroopa Nõukogult ja muudelt asjakohastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt. Liikmesriigid peaksid tagama, et menetluse lõpuleviimise edasilükkamisel järgitakse täiel määral direktiivi 2011/95/EL ja harta artikli 41 kohaseid kohustusi, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sätestatud menetluste tõhusust ja õiglust.
- (40) Rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse oluliseks teguriks on taotleja turvalisus tema päritoluriigis. Kui kolmandat riiki võib pidada turvaliseks päritoluriigiks, peaksid liikmesriigid olema võimelised tunnistama selle turvaliseks ja eeldama selle turvalisust konkreetse taotleja jaoks, välja arvatud juhul, kui taotleja esitab vastuväiteid.

- (41) Arvestades kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute rahvusvahelise kaitse saajaks tunnistamise ühtlustamise taset, tuleks kehtestada ühised tingimused kolmandate riikide tunnistamiseks turvalisteks päritoluriikideks.
- (42) Kolmanda riigi tunnistamine turvaliseks päritoluriigiks käesoleva direktiivi tähenduses ei saa selle riigi kodanikele tagada absoluutset turvalisust. Oma olemuse tõttu saab sellise tunnistamise aluseks oleva hinnangu andmisel võtta arvesse üksnes asjaomase riigi tsiviil-, õiguslikku ja poliitilist olukorda ning seda, kas asjaomases riigis tagakiusamise, piinamise või ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest vastutavaks tunnistatud inimeste suhtes kohaldatakse sanktsioone ka tegelikult. Sellel põhjusel on oluline, et kui taotleja esitab mõjuvad põhjused, miks asjaomast riiki ei saa pidada tema jaoks turvaliseks, ei ole tema puhul enam asjakohane käsitada seda riiki turvalisena.
- (43) Liikmesriigid peaksid vaatama läbi kõikide taotluste sisu, st hindama, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele vastavalt direktiivile 2011/95/EL, kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti, eelkõige juhul, kui on põhjust oletada, et teine riik vaatab taotluse läbi või annab piisava kaitse. Eriti ei tohiks liikmesriike kohustada hindama rahvusvahelise kaitse taotluse sisu, kui esimene varjupaigariik on taotlejale andnud pagulaseisundi või muul moel piisava kaitse ja taotleja lubatakse sellesse riiki tagasi.
- (44) Liikmesriike ei tohiks kohustada hindama rahvusvahelise kaitse taotluse sisu, kui siseriiklikus õiguses määratletud piisava sideme tõttu kolmanda riigiga on põhjust eeldada, et taotleja taotleb kaitset nimetatud kolmandalt riigilt, ning on põhjust arvata, et taotlejal lubatakse siseneda sellesse riiki või võetakse ta sinna tagasi. Liikmesriigid peaksid tegutsema lähtuvalt sellest üksnes siis, kui asjaomane taotleja oleks kõnealuses kolmandas riigis kaitstud. Taotlejate edasise ühest liikmesriigist teise liikumise vältimiseks tuleks kehtestada ühised põhimõtted, mille alusel liikmesriigid saavad kolmandat riiki turvaliseks pidada või tunnistada.
- (45) Teatavate eriti rangeid inimõiguste ja pagulaste kaitsega seotud nõudeid järgivate Euroopa kolmandate riikide puhul tuleks liikmesriikidel lubada jätta rahvusvahelise kaitse taotlused läbi vaatamata või mitte neid täielikult läbi vaadata selliste taotlejate puhul, kes sisenevad nende territooriumile kõnealustest Euroopa kolmandatest riikidest.
- (46) Kui liikmesriigid kohaldavad turvalise riigi mõistet üksiku juhtumipõhiselt või teevad asjakohaste nimekirjade vastuvõtmisega otsuse, et riik on turvaline, peaksid nad muu hulgas võtma arvesse suuniseid ja käsiraamatuid ning päritoluriiki käsitlevat teavet ja meetmeid, sealhulgas EASO päritoluriiki käsitleva teabe kohta aruande esitamise meetodeid, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta määruses (EL) nr 439/2010 (millega luuakse Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet) ⁽¹⁾ ja asjakohaseid ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti juhiseid.
- (47) Selleks et hõlbustada korrapäraselt teabevahetust turvalise päritoluriigi, turvalise kolmanda riigi ja Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste siseriikliku kohaldamise kohta ning korrapäraselt läbivaatamist komisjoni poolt, kuidas liikmesriigid neid mõisteid kasutavad, ja valmistada tulevikus ette võimalikku täiendavat ühtlustamist, peaksid liikmesriigid teatama komisjonile korrapäraselt, milliste kolmandate riikide suhtes nad neid mõisteid kohaldavad. Komisjon peaks Euroopa Parlamenti korrapäraselt teavitama selliste läbivaatamiste tulemustest.
- (48) Selleks et tagada ajakohasel teabel põhinevate turvalise riigi mõistete nõuetekohane kohaldamine, peaksid liikmesriigid korrapäraselt hindama olukorda nendes riikides erinevate teabeallikate põhjal, sealhulgas eelkõige teistelt liikmesriikidelt, EASO-lt, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt, Euroopa Nõukogult ja muudelt asjakohastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud teabe põhjal. Kui liikmesriigid saavad teada, et riigis, mida nad peavad turvaliseks, on inimõiguste olukord oluliselt muutunud, peaksid nad tagama võimalikult kiiresti selle olukorra hindamise läbiviimise ning vajaduse korral vaatama läbi otsuse riigi turvaliseks nimetamise kohta.
- (49) Seoses pagulaseisundi või täiendava kaitse seisundi äravõtmisega peaks liikmesriik tagama, et rahvusvahelise kaitsega kaasnevat hüvesid kasutavaid isikuid teavitatakse nõuetekohaselt nende seisundi võimalikust uuesti läbivaatamisest ning et neil on võimalus esitada oma seisukoht enne, kui ametiasutused võivad teha põhjendatud otsuse nende seisundi äravõtmiseks.
- (50) Asjaolu, et otsuseid rahvusvahelise kaitse taotlemise, otsuseid pärast taotluse läbivaatamist taotluse uuesti läbivaatamisest keeldumise ja otsuseid pagulaseisundi või täiendava kaitse seisundi äravõtmise kohta saab kohtus tulemuslikult vaidlustada, peegeldab Euroopa Liidu õiguse üldpõhimõtet.

⁽¹⁾ ELT L 132, 29.5.2010, lk 11.

- (51) Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 72 ei mõjuta käesolev direktiiv nende kohustuste täitmist, mis on liikmesriikidel avaliku korra säilitamiseks ja sisejulgeoleku tagamiseks.
- (52) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiviga 95/46/EÜ (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta) ⁽¹⁾ reguleeritakse käesoleva direktiivi kohast isikuandmete töötlemist liikmesriikides.
- (53) Käesolev direktiiv ei käsitle liikmesriikide vahelisi menetlusi, mida reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) ⁽²⁾.
- (54) Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada nende taotlejate suhtes, kelle suhtes kohaldatakse lisaks määrust (EL) nr 604/2013, ja ilma et see piiraks nimetatud määruse sätete kohaldamist.
- (55) Käesoleva direktiivi rakendamist tuleks korrapäraselt hinnata.
- (56) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kehtestamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning käesoleva direktiivi ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikult kaugemale.
- (57) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta ⁽³⁾ kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismenetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.
- (58) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabandusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll nr 21 artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik ja Iirimaa käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole nende suhtes siduv ega kohaldatav.
- (59) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (60) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni hartaga tunnustatud põhimõtetest. Eelkõige püütakse käesoleva direktiiviga tagada inimväärikuse täielik asutamine ning edendada harta artiklite 1, 4, 18, 19, 21, 23, 24, ja 47 kohaldamist ning direktiivi tuleb sellele vastavalt rakendada.
- (61) Kohustus võtta käesolev direktiiv siseriiklikku õigusesse üle peaks piirduma sätetega, mida on võrreldes direktiiviga 2005/85/EÜ oluliselt muudetud. Muutmata sätete ülevõtmise kohustus tuleneb nimetatud direktiivist.
- (62) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisa B osas osutatud direktiivi 2005/85/EÜ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevaga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on kehtestada direktiivi 2011/95/EL kohase rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse ühised nõuded.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Genfi konventsioon” – 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioon, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga;

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 31

⁽³⁾ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

- b) „rahvusvahelise kaitse taotlus” või „taotlus” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku selline taotlus kaitse saamiseks liikmesriigilt, mida võib käsitada pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi taotlemisena, kusjuures ei taotleta selgesõnaliselt väljapoole direktiivi 2011/95/EL reguleerimisala jäävat muud liiki kaitset, mida saab eraldi taotleda;
- c) „taotleja” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille kohta ei ole lõplikku otsust veel tehtud;
- d) „spetsiaalseid menetlustagatise vajav taotleja” – taotleja, kelle võime kasutada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi on tema konkreetse olukorra tõttu piiratud;
- e) „lõplik otsus” – otsus selle kohta, kas kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule antakse pagulasseisund või täiendava kaitse seisund direktiivi 2011/95/EL alusel, ning mille suhtes ei kohaldata enam käesoleva direktiivi V peatükist tulenevat õiguskaitsevahendit, olenemata sellest, kas õiguskaitsevahendil on toime, mis võimaldab taotlejal jääda asjaomastesse liikmesriikidesse kuni otsuse tegemiseni;
- f) „menetlev ametiasutus” – liikmesriigi kohtulaadne ametiasutus või haldusorgan, kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest ning on pädev võtma sellistes juhtumites vastu esimese astme otsuseid;
- g) „pagulane” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes vastab direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktis d esitatud nõuetele;
- h) „täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastav isik” – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes vastab direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktis f esitatud nõuetele;
- i) „rahvusvaheline kaitse” – punktides j ja k määratletud pagulasseisund ja täiendava kaitse seisund;
- j) „pagulasseisund” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku pagulaseks tunnistamine liikmesriigi poolt;
- k) „täiendava kaitse seisund” – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavaks isikuks tunnistamine liikmesriigi poolt;
- l) „alaealine” – alla 18aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik;
- m) „saatjata alaealine” – direktiivi 2011/95/EL artikli 2 punktis 1 määratletud saatjata alaealine;
- n) „esindaja” – isik või organisatsioon, kelle pädevad ametiasutused on määranud selleks, et aidata ja esindada saatjata alaealist käesoleva direktiiviga ette nähtud menetlustes eesmärgiga tagada lapse parimate huvide kaitse ja teostada vajaduse korral alaealise nimel õigus- ja teovõimet. Kui esindajaks on määratud organisatsioon, nimetab ta isiku, kes vastutab asjaomase saatjata alaealise suhtes selle esindaja ülesannete täitmise eest käesoleva direktiivi kohaselt;
- o) „rahvusvahelise kaitse äravõtmine” – pädeva ametiasutuse otsus tühistada või lõpetada isiku pagulasseisund või täiendava kaitse seisund või keelduda selle uuendamist vastavalt direktiivile 2011/95/EL;
- p) „liikmesriiki jäämine” – jäämine selle liikmesriigi territooriumile, kaasa arvatud piirile või transiiditsoonile, kus rahvusvahelise kaitse taotlus esitati või kus seda läbi vaadatakse;
- q) „korduv taotlus” – täiendav rahvusvahelise kaitse taotlus, mis esitatakse pärast eelmise taotluse kohta lõpliku otsuse tegemist, sealhulgas juhud, mil taotleja on oma taotluse selgesõnaliselt tagasi võtnud, ja juhud, mil menetlev ametiasutus on taotluse pärast selle artikli 28 lõike 1 kohast kaudset tagasivõtmist tagasi lükanud.

Artikkel 3

Reguleerimisala

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõikide rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mis on esitatud liikmesriigi territooriumil, kaasa arvatud piiril, territoriaalvetes või transiiditsoonis, ning rahvusvahelise kaitse äravõtmise suhtes.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata liikmesriikide välisesindustele esitatud diplomaatilise või territoriaalse varjupaiga taotluste suhtes.
3. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada käesolevat direktiivi menetluste puhul, kus tehakse otsus mis tahes liiki kaitse taotluste kohta, mis ei kuulu direktiivi 2011/95/EL reguleerimisalasse.

Artikkel 4

Vastutavad ametiasutused

1. Liikmesriigid määravad kõikide menetluste jaoks menetleva ametiasutuse, kes vastutab taotluste asjakohase läbivaatamise eest kooskõlas käesoleva direktiiviga. Liikmesriigid tagavad, et kõnealuse ametiasutuse käsutusse antakse tema käesoleva direktiivi kohaste ülesannete täitmiseks asjakohased vahendid, sealhulgas piisaval arvul pädevaid töötajaid.

2. Liikmesriigid võivad siiski ette näha, et järgneva eest vastutab mõni muu kui lõikes 1 osutatud ametiasutus:

a) määruse (EL) nr 604/2013 kohane juhtumite menetlemine ja

b) artiklis 43 sätestatud menetluse raames riiki sisenemise loa andmine või andmisest keeldumine vastavalt kehtestatud tingimustele ja kõnealuses artiklis sätestatule ning tuginedes menetleva ametiasutuse põhjendatud arvamusele.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud menetleva ametiasutuse töötajad on saanud nõuetekohase väljaõppe. Sel eesmärgil pakuvad liikmesriigid asjakohast koolitust, sealhulgas määruse (EL) nr 439/2010 artikli 6 lõike 4 punktides a kuni e loetletud valdkondades. Liikmesriigid võtavad arvesse ka asjakohaseid Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) poolt kindlaks määratud ja välja töötatud koolitusi. Käesoleva direktiivi kohaselt taotlejaga vestlust läbiviivad isikud on samuti saanud üldteadmisi probleemidest, mis võivad kahjustada taotleja suutlikkust vestlusel osaleda, näiteks võimaliku varasema piinamise märkidest.

4. Juhul, kui vastavalt lõikele 2 on määratud ametiasutus, tagavad liikmesriigid, et selle ametiasutuse töötajatel on nõuetekohased teadmised või nad saavad vajalikku koolitust täitmaks käesoleva direktiivi rakendamisega seoses neile pandud kohustusi.

5. Rahvusvahelise kaitse taotlust, mis esitatakse ühes liikmesriigis teise liikmesriigi ametiasutustele, kes teostavad seal piiri- või sisserände kontrolli, menetleb liikmesriik, kelle territooriumil taotlus esitati.

Artikkel 5

Soodsamad sätted

Liikmesriigid võivad kehtestada või säilitada rahvusvahelise kaitse andmise ja selle äravõtmise menetlusele soodsamad nõuded, kui need nõuded on käesoleva direktiiviga kooskõlas.

II PEATÜKK

ÜLDPÕHIMÕTTED JA TAGATISED

Artikkel 6

Juurdepäas menetlusele

1. Kui isik esitab rahvusvahelise kaitse taotluse asutusele, kellel on siseriikliku õiguse kohane pädevus registreerida selliseid taotlusi, registreeritakse taotlus hiljemalt kolme tööpäeva möödumisel taotluse esitamisest.

Kui rahvusvahelise kaitse taotlus esitatakse muudele asutustele, kes tõenäoliselt võivad selliseid taotlusi saada, ent kellel puudub siseriikliku õiguse kohane pädevus selliseid taotlusi registreerida, tagavad liikmesriigid, et registreerimine toimub hiljemalt kuue tööpäeva möödumisel taotluse esitamisest.

Liikmesriigid tagavad, et muudel asutustel, kes tõenäoliselt võivad rahvusvahelise kaitse taotlusi saada, näiteks politseil, piirivalvel, sisserändeasutustel ja kinnipidamisasutuste töötajatel on asjakohane teave ning nende töötajad saavad oma tööülesannetele ja kohustustele vastavat vajalikul tasemel koolitust ning juhiseid taotlejate teavitamiseks, kuhu ja kuidas saab rahvusvahelise kaitse taotlusi esitada.

2. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotluse esitanud isikul on tegelik võimalus esitada see võimalikult kiiresti. Kui taotleja taotlust ei esita, võivad liikmesriigid vastavalt kohaldada artiklit 28.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, võivad liikmesriigid nõuda rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist isiklikult ja/või kindlaksmääratud kohas.

4. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, loetakse rahvusvahelise kaitse taotlus esitatuks, kui asjaomase liikmesriigi pädevad asutused on saanud taotleja esitatud vormi või, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega, ametliku aruande.

5. Kui rahvusvahelise kaitse taotlemine korraga suure hulga kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute poolt muudab lõikes 1 sätestatud tähtajast kinnipidamise praktikas väga raskeks, võivad liikmesriigid ette näha kõnealuse tähtaja pikendamise kümne tööpäevani.

Artikkel 7

Ülalpeetavate või alaealiste nimel esitatavad taotlused

1. Liikmesriigid tagavad, et igal täisealisel õigus- ja teovõimelisel isikul oleks õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus enda nimel.

2. Liikmesriigid võivad ette näha, et taotleja võib esitada taotluse oma ülalpeetavate nimel. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et ülalpeetavad täisealised annavad nõusoleku taotluse esitamiseks nende nimel, vastasel juhul on neil võimalik esitada taotlus enda nimel.

Nõusolekut küsitakse taotluse esitamise ajal või hiljemalt isikliku vestluse ajal ülalpeetava täisealisega. Enne nõusoleku küsimist teavitatakse iga ülalpeetavat täisealist eraviisiliselt asjaomastest menetluslikest tagajärgedest, kui taotlus esitatakse tema nimel, ja tema õigusest esitada rahvusvahelise kaitse taotlus eraldi.

3. Liikmesriigid tagavad, et alaealised on õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus kas enda nimel, kui ta on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt menetlustes osalemiseks õigus- ja teovõimeline, või oma vanemate või teiste täiskasvanud pere liikmete või tema eest vastutava täiskasvanu kaudu kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusaktide või tavadega või esindaja kaudu.

4. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/115/EÜ (ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel)⁽¹⁾ artiklis 10 osutatud asjaomastel üksustel on õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus saatjata alaealise nimel, kui sellise alaealise olukorra individuaalse hindamise põhjal on need üksused seisukohal, et alaealine võib vajada direktiivi 2011/95/EL kohast kaitset.

5. Liikmesriigid võivad siseriiklike õigusaktidega määrata kindlaks juhtumid, kus:

- a) alaealine võib taotluse ise esitada;
- b) saatjata alaealise eest peab taotluse esitama esindaja, nagu on sätestatud artikli 25 lõike 1 punktis a;
- c) rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist käsitatakse ka rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisenä vallalise alaealise eest.

Artikkel 8

Teavitamine ja nõustamine kinnipidamisasutustes ja piiripunktides

1. Kui on märke sellest, et kinnipidamiskohtades või välispiiril asuvates piiripunktides, sealhulgas transiiditsoonis viibivatel kolmandate riikide kodanikel või kodakondsuseta isikutel võib olla soov esitada rahvusvahelise kaitse taotlust, annavad liikmesriigid neile teavet selle esitamise võimaluste kohta. Liikmesriigid kindlustavad kinnipidamisasutustes ja piiripunktides vajalikul määral suulise tõlke, et hõlbustada juurdepääsu varjupaigamenetlusele.

2. Liikmesriigid tagavad, et taotlejaid nõustavatel organisatsioonidel ja isikutel on tegelik juurdepääs välispiiril asuvates piiripunktides, sealhulgas transiiditsoonis viibivatele taotlejatele. Liikmesriigid võivad kehtestada eeskirjad, millega reguleeritakse osutatud organisatsioonide ja isikute kohalolu piiripunktides, ja eelkõige võivad ette näha, et juurdepääsu lubatakse vastavalt liikmesriigi pädevate ametiasutustega sõlmitud kokkuleppele. Juurdepääsupiiranguid võib kehtestada üksnes juhul, kui see on siseriikliku õiguse kohaselt objektiivselt vajalik asjaomase piiripunkti julgeoleku, avaliku korra või halduskorralduse huvides, tingimusel et juurdepääsu ei piirata seejuures märkimisväärselt või ei muudeta päris võimatuks.

Artikkel 9

Õigus jääda liikmesriiki kuni taotluse läbivaatamiseni

1. Taotlejal lubatakse jääda liikmesriiki üksnes menetluse eesmärgil seni, kuni menetlev ametiasutus on vastu võtnud otsuse vastavalt III peatükis sätestatud esimese astme menetlusele. Kõnealune õigus riiki jääda ei anna õigust saada elamis luba.

2. Liikmesriigid võivad teha erandi ainult juhul, kui isik esitab artiklis 41 osutatud korduva taotluse või kui liikmesriigid annavad isiku kas üle või välja teisele liikmesriigile kooskõlas Euroopa vahistamismääruses⁽²⁾ sätestatud kohustustega või muul viisil või kolmandale riigile või rahvusvahelisele kriminaalkohtule.

3. Liikmesriik võib taotleja anda lõike 2 kohaselt kolmandale riigile välja ainult juhul, kui pädevad ametiasutused on veendunud, et väljaandmisotsusega ei kaasne otsene ega kaudne tagasi- või väljasaatmine, millega rikutakse selle liikmesriigi rahvusvahelisest õigusest või liidu õigusest tulenevaid kohustusi.

⁽¹⁾ ELT L 348, 24.12.2008, lk 98.

⁽²⁾ Nõukogu raamotsus 2002/584/JSK, 13. juuni 2002, Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

Artikkel 10

Taotluse läbivaatamise nõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotlusi ei lükata tagasi ega jäeta läbi vaatamata ainult põhjusel, et neid ei esitatud võimalikult kiiresti.

2. Rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisel teeb menetlev ametiasutus kõigepealt kindlaks, kas taotleja vastab pagulaseks tunnistamise nõuetele, ja kui ta neile ei vasta, siis kas ta vastab täiendava kaitse saamise kriteeriumidele.

3. Liikmesriigid tagavad, et menetlevad ametiasutused võtavad rahvusvahelise kaitse taotluse kohta otsuse vastu pärast taotluse asjakohast läbivaatamist. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et:

- a) taotlused vaadatakse läbi ja otsused tehakse individuaalselt, objektiivselt ja erapooletult;
- b) täpset ja ajakohast teavet üldise olukorra kohta taotleja päritoluriigis ning vajadusel transiidiriikides, mille kaudu taotleja on liikmesriiki tulnud, hangitakse erinevatest allikatest, nagu EASOlt ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt (UNHCR) ning asjakohastelt rahvusvahelistelt inimõiguste organisatsioonidelt, ning et selline teave on kättesaadav taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavatele töötajatele;
- c) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavatel töötajatel on vajalikud teadmised asjaomastest varju- paika ja pagulasi käsitlevatest õigusnormidest;
- d) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavatel töötajatel on võimalus küsida vajaduse korral ekspertidelt nõu konkreetsetes küsimustes, nagu meditsiinilised, kultuurilised, usulised, lastega seotud ja sooküsimused.

4. V peatükis osutatud ametiasutustel on juurdepääs oma ülesannete täitmiseks vajalikule, lõike 3 punktis b osutatud üldisele teabele menetleva ametiasutuse või taotleja kaudu või muul viisil.

5. Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad, mis käsitlevad taotluste läbivaatamiseks vajalike dokumentide tõlkimist.

Artikkel 11

Menetleva ametiasutuse otsustele esitatavad nõuded

1. Liikmesriigid tagavad, et otsused rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehakse kirjalikult.

2. Liikmesriigid tagavad, et pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud taotluse rahuldamata jätmise korral esitatakse otsuses selle aluseks olevad faktilised ja õiguslikud põhjendused ning et teave eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta esitatakse kirjalikult.

Liikmesriigid ei pea andma kirjalikku teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta koos otsusega, kui kõnealune teave on juba eelnevalt antud taotlejale kas kirjalikult või taotlejale juurdepääsetaval elektroonilisel viisil.

3. Artikli 7 lõike 2 kohaldamisel ning alati, kui taotlus põhineb samadel alustel, võivad liikmesriigid võtta vastu ühe otsuse, mis kehtib ka kõigi ülalpeetavate kohta, välja arvatud juhul, kui see tooks kaasa taotlejaga seonduvate konkreetsete asjaolude avalikustamise, mis võib kahjustada tema huvisid, eelkõige soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja/või vanuse tõttu tagakiusamist hõlmavate juhtumite korral. Sellistel juhtudel väljastatakse asjaomase isiku kohta eraldi otsus.

Artikkel 12

Taotlejale antavad tagatised

1. III peatükis sätestatud menetluste korral peavad liikmesriigid tagama, et kõigil taotlejatele oleksid antud järgmised tagatised:

- a) taotlejat peab teavitama keeles, millest ta aru saab või kõigi eelduste kohaselt aru saab, sellest, millist menetlust järgitakse, millised on tema õigused ja kohustused menetluse ajal, ning millised on võimalikud tagajärjed, kui ta ei täida oma kohustusi ega tee koostööd ametiasutustega. Taotlejat peab teavitama menetluse ajakavast ja tema käsutuses olevatest vahenditest, mis võimaldavad tal täita kohustuse esitada direktiivi 2011/95/EL artiklis 4 osutatud dokumendid, ning sellest, millised on taotluse selgesõnalise või kaudse tagasivõtmise tagajärjed. Kõnealune teave tuleb edastada sellise ajavaruga, et taotlejal oleks võimalik kasutada käesoleva direktiiviga tagatud õigusi ning täita artiklis 13 kirjeldatud kohustusi;
- b) taotlejal peab olema võimalus kasutada oma juhtumi esitamisel pädevale ametiasutusele vajaduse korral tõlgi teenuseid. Liikmesriigid peavad tõlketeenuse osutamist vajalikuks vähemalt juhul, kui taotlejaga tuleb läbi viia vestlus vastavalt artiklitele 14 kuni 17 ja 34 ning asjakohast suhtlemist ei saa ilma nimetatud teenuseta tagada. Nimetatud juhul ja muudel juhtudel, kus pädevad ametiasutused kutsuvad taotleja välja, makstakse kõnealuste teenuste eest avalikest vahenditest;

c) taotlejal ei keelata kasutada võimalust võtta ühendust ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti või mõne muu organisatsiooniga, kes pakub kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusaktidega rahvusvahelise kaitse taotlejatele õigusnõustamise või nõustamise teenust;

- d) taotlejal ja vajaduse korral tema õigusnõustajal või muudel nõustajatel on artikli 23 lõike 1 kohaselt juurdepääs artikli 10 lõike 3 punktis b osutatud teabele ja artikli 10 lõike 3 punktis d osutatud ekspertide antud teabele, kui menetlev ametiasutus võttis kõnealust teavet arvesse taotluse kohta otsuse tegemisel.
- e) taotlejat peab mõistliku aja jooksul teavitama menetleva ametiasutuse otsusest tema taotluse kohta. Kui taotlejat esindab ametlikult õigusnõustaja või muu nõustaja, võivad liikmesriigid otsusest teavitada teda, mitte taotlejat;
- f) taotlejat peab teavitama menetleva ametiasutuse otsusest keeles, millest ta aru saab või on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, kui teda ei abista ega esinda õigusnõustaja ega muu nõustaja. Esitatav teave peab sisaldama vastavalt artikli 11 lõikele 2 teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta.

2. V peatükis sätestatud menetluste korral peavad liikmesriigid tagama, et kõigil taotlejatel oleksid lõike 1 punktides b kuni e osutatud tagatistega samaväärsed tagatised.

Artikkel 13

Taotleja kohustused

1. Liikmesriigid kohustavad taotlejaid tegema koostööd pädevate ametiasutustega, et teha kindlaks taotleja isik ja esitada muud dokumendid, millele on osutatud direktiivi 2011/95/EL artikli 4 lõikes 2. Liikmesriigid võivad kehtestada taotlejatele muid kohustusi teha koostööd pädevate ametiasutustega, kui see on vajalik taotluse läbivaatamiseks.
2. Liikmesriigid võivad eelkõige ette näha, et:
 - a) taotleja peab endast pädevatele ametiasutustele teada andma või tulema isiklikult kohale kas viivitamata või kindlaksmääratud ajal;
 - b) taotleja peab andma üle taotluse läbivaatamise seisukohalt olulised tema valduses olevad dokumendid, näiteks passi;
 - c) taotleja peab teatama pädevatele ametiasutustele oma elukoha või aadressi ning teavitama neid selle muutumisest võimalikult kiiresti. Liikmesriigid võivad ette näha, et taotleja peab nõustuma suhtlemisega elukohas või aadressil, millest ta on pädevaid ametiasutusi viimati teavitanud;

d) pädevad ametiasutused võivad taotleja ja temaga kaasas olevad asjad läbi otsida. Ilma et see piiraks julgeolekukaalutlustel tehtavat läbiotsimist, otsib käesoleva direktiivi alusel taotleja isiku läbi samasooline isik, järgides seejuures täiel määral inimväärikuse ning kehalise ja psühholoogilise puutumatusse põhimõtteid;

e) pädevad ametiasutused võivad teha taotlejast foto ning

f) pädevad ametiasutused võivad salvestada taotleja suulisi ütlusi tingimusel, et teda on sellest eelnevalt teavitatud.

Artikkel 14

Isiklik vestlus

1. Enne, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, antakse taotlejale võimalus tema rahvusvahelise kaitse taotlusega seonduvaks isiklikuks vestluseks, mille viib läbi isik, kellel on siseriikliku õiguse alusel selleks vajalik pädevus. Isikliku vestluse rahvusvahelise kaitse taotluse sisu üle viivad läbi menetleva ametiasutuse töötajad. Käesolev lõige ei piira artikli 42 lõike 2 punkti b kohaldamist.

Kui rahvusvahelist kaitset taotlevate kolmanda riigi kodanike või kodakondsuseta isikute suur hulk teeb taotluse sisu üle õigeaegselt vestluse pidamise menetleva ametiasutuse jaoks praktikas võimatuks, võivad liikmesriigid ette näha, et vestluste läbiviimise võib ajutiselt kaasata mõne teise ametiasutuse töötajaid. Sellistel juhtudel saavad kõnealuse teise ametiasutuse töötajad eelnevalt asjakohase koolituse, mis hõlmab määruse (EL) nr 439/2010 artikli 6 lõike 4 punktides a kuni e loetletud valdkondi. Käesoleva direktiivi kohaselt taotlejaga isiklikku vestlust läbiviivad isikud on samuti saanud üldteadmisi probleemidest, mis võivad kahjustada taotleja suutlikkust vestlusel osaleda, näiteks võimaliku varasema piinamise märkide kohta.

Kui isik on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse oma ülalpeetavate nimel, tuleb igale täisealisele ülalpeetavale anda võimalus isiklikuks vestluseks.

Liikmesriigid võivad määrata siseriiklike õigusaktidega kindlaks juhtumid, mille korral alaealisele antakse võimalus isiklikuks vestluseks.

2. Isikliku vestluse taotluse sisu üle võib ära jätta, kui:

- a) menetlev ametiasutus saab võtta vastu positiivse otsuse pagulasseisundi kohta olemasolevate tõendite alusel või
- b) pädev ametiasutus on seisukohal, et taotleja ei ole temast mitteolenevatel püsivatel asjaoludel vestluseks võimeline või suuteline. Kahtluse korral konsulteerib menetlev ametiasutus meditsiinitöötajaga, et teha kindlaks, kas taotleja seisund, mille tõttu ta ei ole vestluseks võimeline või suuteline, on ajutine või püsiv.

Juhul kui isiklikku vestlust ei viida läbi, sest kohaldatav on punkt b, või vajaduse korral juhul, kui vestlust ülalpeetavaga ei viida läbi, tuleb teha asjakohaseid jõupingutusi võimaldamaks taotlejal või ülalpeetaval esitada lisateavet.

3. Käesoleva artikli kohase isikliku vestluse korraldamata jätmise ei takista menetleval ametiasutusel võtmast vastu otsust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta.

4. Lõike 2 punkti b kohase isikliku vestluse korraldamata jätmise ei mõjuta menetleva ametiasutuse otsust ebasoodsas suunas.

5. Olenemata artikli 28 lõikest 1 võivad liikmesriigid võtta rahvusvahelise kaitse taotluse kohta otsuse tegemisel arvesse asjaolu, et taotleja jättis isiklikule vestlusele tulemata, välja arvatud juhul, kui tal oli tulemata jätmiseks mõjuv põhjus.

Artikkel 15

Taotlejaga peetavale isiklikule vestlusele esitatavad nõuded

1. Isiklik vestlus toimub tavaliselt ilma pereliikmete juuresolekuta, välja arvatud juhul, kui menetlev ametiasutus peab pereliikmete juuresviibimist taotluse asjakohase läbivaatamise seisukohalt vajalikuks.

2. Isiklik vestlus peab toimuma tingimustes, mis tagavad vajaliku konfidentsiaalsuse.

3. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et tagada isikliku vestluse toimumine tingimustes, kus taotlejatel on võimalus põhjalikult põhjendada oma taotlust. Selleks liikmesriigid:

- a) tagavad, et vestlust läbiviiv isik oleks pädev võtmaks arvesse taotlusega seotud isiklike ja üldisi asjaolusid, kaasa arvatud taotleja kultuurilist tausta, sugu, seksuaalset sättumust, soolist identiteeti ja haavatavust;

- b) näevad ette, et võimaluse ja taotleja taotluse korral viib vestluse temaga läbi temaga samasooline isik, välja arvatud juhul, kui menetleval ametiasutusel on alust arvata, et sellise taotluse aluseks on põhjused, mis ei ole seotud taotleja raskustega oma taotlust põhjalikult põhjendada;

- c) valivad tõlgi, kes on võimeline tagama asjakohase suhtlemise taotleja ja vestlust läbiviiva isiku vahel. Suhtlemiskeeleks on keel, mida taotleja eelistab, välja arvatud juhul, kui on mõni teine keel, millest taotleja aru saab ja milles ta on võimeline selgelt suhtlema. Võimaluse ja asjaomase taotleja taotluse korral, välja arvatud juhul, kui menetleval ametiasutusel on alust arvata, et sellise taotluse aluseks on põhjused, mis ei ole seotud taotleja raskustega oma taotlust põhjalikult põhjendada, tagavad liikmesriigid taotlejale samasoolise tõlgi;

- d) tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotluse sisu käsitlevat vestlust läbiviiv isik ei kannu sõjaväe või õiguskaitseorganite vormiriietust;

- e) tagavad, et alaealistega peetav vestlus viiakse läbi viisil, mis on laste puhul asjakohane.

4. Liikmesriigid võivad ette näha eeskirjad, milles käsitletakse kolmandate isikute viibimist isikliku vestluse juures.

Artikkel 16

Isikliku vestluse sisu

Rahvusvahelise kaitse taotluse sisu käsitleva vestluse korraldamisel tagab menetlev ametiasutus, et taotlejale antakse asjakohane võimalus esitada dokumendid, mis on vajalikud taotluse võimalikult täielikuks põhjendamiseks vastavalt direktiivi 2011/95/EL artiklile 4. Sealhulgas tuleb anda ka võimalus anda selgitusi võimalike puuduvate dokumentide ja/või võimalike lahknevuste kohta või vasturääkivuste kohta taotleja väidetes.

Artikkel 17

Isikliku vestluse aruanne ja salvestamine

1. Liikmesriigid tagavad, et iga isikliku vestluse kohta koostatakse põhjalik ja asjakohane aruanne, mis sisaldab kõiki sisulisi elemente, või vestluse üleskirjutust.

2. Liikmesriigid võivad ette näha isiklikust vestlusest helisalvestise või audiovisuaalsalvestise tegemise. Kui selline salvestis tehakse, tagavad liikmesriigid selle salvestise või üleskirjutuse kättesaadavuse seoses taotleja toimikuga.

3. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal on võimalus kommenteerida ja/või selgitada suuliselt ja/või kirjalikult aruandes või vestluse üleskirjutuses esinevaid võimalikke tõlkevigasid või väärtimõistmisi kas vestluse lõpus või kindlaksmääratud tähtaja jooksul enne seda, kui menetlev ametiasutus teeb otsuse. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et taotlejat teavitatakse igakülgsest aruande sisust või vestluse üleskirjutuse olulistest osadest, vajaduse korral tõlgi kaasabil. Seejärel paluvad liikmesriigid taotlejal kinnitada, et aruande või vestluse üleskirjutuse sisu kajastab seda vestlust õigesti.

Kui isiklik vestlus salvestatakse vastavalt lõikele 2 ja kui salvestis on vastuvõetav tõendina V peatükis osutatud apellatsioonimenetlustes, siis ei ole liikmesriikidel vaja paluda taotlejalt kinnitust, et aruande või vestluse üleskirjutuse sisu kajastab vestlust õigesti. Ilma et see piiraks artikli 16 kohaldamist, kui liikmesriigid esitavad nii isikliku vestluse üleskirjutuse kui ka salvestise, siis ei pea nad võimaldama taotlejal esitada kommentaare ja/või selgitusi vestluse üleskirjutuse kohta.

4. Kui taotleja keeldub kinnitast, et aruande või isikliku vestluse üleskirjutuse sisu kajastab seda õigesti, märgitakse keeldumise põhjused taotleja toimikusse.

Selline keeldumine ei takista menetleval ametiasutusel võtmast vastu otsust taotluse kohta.

5. Taotlejatel ja nende artiklis 23 määratletud õigusnõustajatel või muudel nõustajatel on juurdepääs aruandele või vestluse üleskirjutusele ja vajaduse korral salvestisele, enne kui menetlev ametiasutus teeb oma otsuse.

Kui liikmesriigid näevad ette nii isikliku vestluse üleskirjutamise kui ka salvestamise, siis ei ole neil vaja tagada juurdepääsu salvestisele III peatükis osutatud esimese astme menetluste puhul. Sellistel juhtudel tagavad nad siiski juurdepääsu salvestisele V peatükis osutatud apellatsioonimenetluste puhul.

Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 3 kohaldamist, kui taotlust vaadatakse läbi kooskõlas artikli 31 lõikega 8, võivad liikmesriigid sellegipoolest näha ette juurdepääsu tagamise aruandele või vestluse üleskirjutusele ja, kui see on kohaldatav, salvestisele samal ajal otsuse tegemisega.

Artikkel 18

Arstlik läbivaatus

1. Kui menetlev ametiasutus leiab, et see on rahvusvahelise kaitse taotluse hindamiseks kooskõlas direktiivi 2011/95/EL

artikliga 4 asjakohane, ning kui taotleja sellega nõus on, korraldavad liikmesriigid taotleja arstliku läbivaatuse seoses varasemast tagakiusamisest või suurest kahjust tulenevate märkidega. Alternatiivina võivad liikmesriigid näha ette, et taotleja korraldab ise sellise arstliku läbivaatuse.

Esimeses lõigus osutatud arstliku läbivaatuse viivad läbi kvalifitseeritud meditsiinitöötajad ja selle tulemused esitatakse võimalikult kiiresti menetleval ametiasutusel. Liikmesriigid võivad määrata meditsiinitöötajad, kes võivad sellist arstlikku läbivaatust teha. Taotleja keeldumine kõnealusest arstlikust läbivaatusest ei takista menetleval ametiasutusel võtmast vastu otsust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta.

Käesoleva lõike kohaselt tehtud arstlike läbivaatuste eest maksatakse riiklikest vahenditest.

2. Kui lõike 1 kohast arstlikku läbivaatust ei tehta, teavitavad liikmesriigid taotlejaid, et nad võivad omal algatusel ja omal kulul korraldada arstliku läbivaatuse seoses varasemast tagakiusamisest või suurest kahjust tulenevate märkidega.

3. Menetlev ametiasutus hindab lõigetes 1 ja 2 osutatud arstliku läbivaatuse tulemusi koos muude taotlusega kaasnevate dokumentidega.

Artikkel 19

Tasuta õigusliku ja menetlusteabe andmine esimese astme menetlustes

1. Liikmesriigid tagavad III peatüki kohaste esimese astme menetluste puhul, et taotlejatele antakse nende vastavasisulise nõudmise korral tasuta õiguslikku ja menetlusteavet, selahulgas vähemalt menetlust käsitlevat teavet, võttes arvesse taotlejaga seonduvaid konkreetseid asjaolusid. Esimese astme menetluste eitava otsuse korral võivad liikmesriigid samuti vastavasisulise nõudmise korral anda taotlejatele lisaks artikli 11 lõike 2 ja artikli 12 lõike 1 punkti f kohaselt antud teabele teavet, et selgitada sellise otsuse aluseks olevaid põhjuseid ja otsuse vaidlustamise võimalusi.

2. Tasuta õigusliku ja menetlusteabe andmise suhtes kohaldatakse artiklis 21 sätestatud tingimusi.

Artikkel 20

Tasuta õigusabi ja esindamine apellatsioonimenetlustes

1. Liikmesriigid tagavad taotluse korral tasuta õigusabi ja esindamise V peatüki kohastes apellatsioonimenetlustes. See hõlmab vähemalt vajalike menetlusküsimuste ettevalmistamist ja taotleja esindamist esimese astme kohtu istungil.

2. Liikmesriigid võivad võimaldada tasuta õigusabi ja/või esindamist ka III peatüki kohastes esimese astme menetlustes. Sel juhul artiklit 19 ei kohaldata.

3. Liikmesriigid võivad ette näha, et tasuta õigusabi ja/või esindamist ei võimaldata, kui kohtu või muu pädeva asutuse hinnangul ei ole taotleja edasikaebusel menetluses ilmseid eduvõimalusi.

Kui otsuse mitte võimaldada tasuta õigusabi ja esindamist vastavalt käesolevale lõikele teeb asutus, mis ei ole kohus, tagavad liikmesriigid, et taotlejal on õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus sellise otsuse vaidlustamiseks.

Käesoleva lõike kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et õigusabi ja esindamist ei piirata omavoliliselt ja taotleja tegelikku juurdepääsu õiguskaitsele ei takistata.

4. Tasuta õigusabi ja esindamise suhtes kohaldatakse artiklis 21 sätestatud tingimusi.

Artikkel 21

Tasuta õigusliku ja menetlusteabe andmise ning tasuta õigusabi ja esindamise tingimused

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et artiklis 19 osutatud tasuta õiguslikku ja menetlusteavet pakuvad valitsusvälised organisatsioonid või valitsusasutuste töötajad või riigi spetsialiseeritud talitused.

Artiklis 20 osutatud tasuta õigusabi ja esindamist pakuvad siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutsevad isikud.

2. Liikmesriigid võivad ette näha, et artiklis 19 osutatud tasuta õiguslikku ja menetlusteavet ning artiklis 20 osutatud tasuta õigusabi ja esindamist võimaldatakse:

a) ainult neile, kellel ei ole piisavaid vahendeid, ja/või

b) ainult teenuste kaudu, mida osutavad õigusnõustajad või muud nõustajad, kes on siseriiklike õigusaktidega spetsiaalselt määratud abistama ja esindama taotlejaid

Liikmesriigid võivad ette näha, et artiklis 20 osutatud tasuta õigusabi ja esindamist pakutakse üksnes esimese astme kohtus vastavalt V peatükile, kuid mitte siseriiklike õigusaktidega ette nähtud edasiste kaebuste või läbivaatamiste puhul, kaasa arvatud kaebuse uuesti läbivaatamine.

Liikmesriigid võivad samuti ette näha, et artiklis 20 osutatud tasuta õigusabi ja esindamist ei pakuta taotlejatele, kes artikli 41 lõike 2 punkti c kohaldamisel ei viibi enam riigi territooriumil.

3. Liikmesriigid võivad ette näha artikli 19 kohase tasuta õigusliku ja menetlusteabe ning artikli 20 kohase tasuta õigusabi ja esindamise taotluste esitamise ja menetlemise eeskirjad.

4. Liikmesriigid võivad ka:

a) kehtestada artiklis 19 osutatud tasuta õigusliku ja menetlusteabe andmisele ning artiklis 20 osutatud tasuta õigusabi ja esindamise pakkumisele rahalised ja/või ajapiirangud, tingimusel et nendega ei piirata põhjendamatult juurdepääsu õigusliku ja menetlusteabe andmisele ning õigusabile ja esindamisele;

b) ette näha, et tasude ja muude kulude osas ei koheldaks õigusabiga seotud küsimustes taotlejaid soodsamalt kui liikmesriigi kodanikke.

5. Liikmesriigid võivad nõuda tehtud kulutuste osalist või täielikku korvamist neile juhul, kui taotleja rahaline olukord on oluliselt paranenud või kui sellise hüve andmise otsus tehti taotleja esitatud valeandmete põhjal.

Artikkel 22

Õigus õigusabile ja esindamisele kõigis menetlusetappides

1. Taotlejale antakse võimalus konsulteerida oma rahvusvahelise kaitse taotlust käsitlevates küsimustes oma kulul siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutseva õigusnõustaja või muu nõustajaga menetluse kõikides etappides, sealhulgas pärast eitava otsuse saamist.

2. Liikmesriigid võivad lubada valitsusvälisel organisatsioonil pakkuda taotlejatele õigusabi ja/või esindamist III ja V peatükis sätestatud menetlustes vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 23

Õigusabi ja esindamise ulatus

1. Liikmesriigid tagavad, et siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutseval õigusnõustajal või muul nõustajal, kes siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel abistab või esindab taotlejat, oleks juurdepääs taotleja toimikus sisalduvale teabele, mille alusel otsus tehakse.

Liikmesriigid võivad teha erandi, kui teabe või allika avalikustamine ohustab riiklikku julgeolekut, teavet edastavate organisatsioonide või isiku(te) või teabega seotud isiku(te) julgeolekut või kui avalikustamise tagajärjel satuvad ohtu liikmesriigi pädevate ametiasutuste poolt rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisega seotud uurimine või liikmesriigi rahvusvahelised suhted. Sellisel juhul liikmesriigid:

- a) annavad juurdepääsu kõnealusele teabele või allikatele, mis on kättesaadavad V peatükis osutatud asutustele, ning
- b) kehtestavad siseriiklike õigusaktidega menetlused, mis tagavad taotleja kaitseõiguste austamise.

Seoses punktiga b võivad liikmesriigid eelkõige anda õigusnõustajale või muule nõustajale, kellele on tehtud julgeolekukontroll, juurdepääsu kõnealusele teabele ulatuses, mis on avalduse läbi vaatamiseks või rahvusvahelise kaitse äravõtmise otsuse tegemiseks asjakohane;

2. Liikmesriigid tagavad, et varjupaigataotlejat abistaval või esindaval õigusnõustajal või muul nõustajal on taotleja nõustamise eesmärgil juurdepääs suletud aladele, näiteks kinnipidamisasutustele ja transiiditsoonidele vastavalt direktiivi 2013/33/EL artikli 10 lõikele 4 ning artikli 18 lõike 2 punktile b ja c.

3. Liikmesriigid lubavad taotlejal võtta isiklikule vestlusele kaasa siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud või tegutseva õigusnõustaja või muu nõustaja.

Liikmesriigid võivad samuti sätestada, et õigusnõustaja või muu nõustaja võib sekkuda alles isikliku vestluse lõpus.

4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli või artikli 25 lõike 1 punkti b kohaldamist, võivad liikmesriigid sätestada eeskirjad,

mis reguleerivad õigusnõustajate või muude nõustajate juuresolekut kõikidel menetluse käigus toimuvatel vestlustel.

Liikmesriigid võivad nõuda, et taotleja viibiks isikliku vestluse juures ka juhul, kui teda esindab siseriiklikes õigusaktides sätestatud tingimustel õigusnõustaja või muu nõustaja, ning et taotleja vastaks esitatud küsimustele ise.

Ilma et see piiraks artikli 25 lõike 1 punkti b kohaldamist, ei takista õigusnõustaja või muu nõustaja puudumine pädeval ametiasutusel läbi viimast isiklikku vestlust taotlejaga.

Artikkel 24

Spetsiaalseid menetlustagatise vajavad taotlejad

1. Liikmesriigid hindavad mõistliku aja jooksul pärast seda, kui on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, kas taotleja on spetsiaalseid menetlustagatise vajav taotleja.

2. Lõikes 1 osutatud hindamise võib integreerida olemasolevatesse siseriiklikesse menetlustesse ja/või direktiivi 2013/33/EL artiklis 22 osutatud hindamisse ning seda ei pea teostama haldusmenetlusena.

3. Kui on kindlaks tehtud, et taotleja vajab spetsiaalseid menetlustagatise, tagavad liikmesriigid talle piisava toe, et ta saaks kasutada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi kogu varjupaigamenetluse kestuse vältel.

Kui sellist piisavat tuge ei saa pakkuda artikli 31 lõikes 8 ja artiklis 43 osutatud menetluste raames, eelkõige juhul kui liikmesriigid leiavad, et taotleja vajab spetsiaalseid menetlustagatise piinamise või vägistamise ohvriks langemise tõttu või tema suhtes tarvitatud muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla tõttu, siis ei kohalda liikmesriigid artikli 31 lõiget 8 ja artiklit 43 või lõpetavad nende kohaldamise. Kui liikmesriigid kohaldavad artikli 46 lõiget 6 nende taotlejate suhtes, kelle suhtes ei saa vastavalt käesolevale lõigule kohaldada artikli 31 lõiget 8 ja artiklit 43, näevad nad ette vähemalt artikli 46 lõikes 7 sätestatud tagatised.

4. Liikmesriigid tagavad samuti selliste spetsiaalsete menetlustagatiste vajaduse käsitlemise kooskõlas käesoleva direktiiviga, kui selline vajadus ilmneb menetluse hilisemas etapis, ilma et oleks vaja menetlust tingimata uuesti alustada.

Artikkel 25

Tagatised saatjata alaealisele

1. Kõikide käesolevas direktiivis sätestatud menetluste suhtes ja ilma et see piiraks artiklite 14 kuni 17 kohaldamist, liikmesriigid:

- a) võtavad võimalikult kiiresti meetmeid tagamaks, et saatjata alaealist esindaks ja abistaks esindaja, et tal oleks võimalik kasutada käesolevas direktiivis sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi. Saatjata alaealist teavitatakse viivitamata esindaja määramisest. Esindaja järgib oma ülesannete täitmisel lapse parimate huvide põhimõtet ja tal on selleks vajalikud teadmised. Esindajana tegutsevat isikut võib vahetada üksnes vajaduse korral. Organisatsioonid või isikud, kelle huvid on vastuolus või võivad olla vastuolus saatjata alaealise parimate huvidega, ei sobi esindajaks. Esindajaks võib olla ka direktiivis 2013/33/EL osutatud esindaja;
- b) tagavad, et esindajale antakse võimalus teavitada saatjata alaealist isikliku vestluse tähendusest ja võimalikest tagajärgedest ning vajaduse korral sellest, kuidas isiklikuks vestluseks valmistuda. Liikmesriigid tagavad, et esindaja ja/või siseriiklike õigusaktide alusel tunnustatud õigusnõustaja või muu nõustaja viibib vestluse juures ning tal on võimalus esitada küsimusi või teha märkusi vestlust läbiviiva isiku kehtestatud piirides.

Liikmesriigid võivad nõuda, et saatjata alaealine viibiks isikliku vestluse juures ka juhul, kui tema esindaja on kohal.

2. Liikmesriigid ei pea esindajat määrama, kui saatjata alaealine saab suure tõenäosusega 18aastaseks enne, kui esimese astme otsus vastu võetakse.

3. Liikmesriigid tagavad, et:

- a) juhul, kui saatjata alaealisega tuleb tema rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes korraldada artiklites 14 kuni 17 ja 34 osutatud isiklik vestlus, viib selle läbi isik, kellel on vajalikud teadmised alaealiste erivajadustest;
- b) menetleva ametiasutuse otsuse saatjata alaealise taotluse kohta valmistab ette ametnik, kel on vajalikud teadmised alaealiste erivajadustest.

4. Saatjata alaealisele ja tema esindajale antakse artiklis 19 osutatud tasuta õiguslikku ja menetlusteavet ka IV peatükis sätestatud rahvusvahelise kaitse äravõtmise menetlustes.

5. Liikmesriigid võivad rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise raames teha saatjata alaealise vanuse kindlaks arstliku läbivaatuse teel, kui üldiste väidete või muude asjakohaste märkide põhjal liikmesriik kahtleb taotleja vanuses. Kui liikmesriigid kahtlevad ka seejärel taotleja vanuses, eeldavad nad, et taotleja on alaealine.

Arstlik läbivaatus tehakse isiku inimväärikust täielikult austades, kasutades selleks kõige vähem sekkuvat läbivaatust, ja selle viivad läbi kvalifitseeritud meditsiinitöötajad, mis lubab võimaluse piires saada usaldusväärse tulemuse.

Arstliku läbivaatuse kasutamise korral tagavad liikmesriigid, et:

- a) enne rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamist teavitatakse saatjata alaealist keeles, millest ta aru saab või millest ta on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama, võimalusest teha tema vanus kindlaks arstliku läbivaatuse teel. Saatjata alaealist tuleb teavitada ka sellest, millisel viisil läbivaatust tehakse, kuidas võivad arstliku läbivaatuse tulemused mõjutada rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamist ning millised on tagajärjed, kui saatjata alaealine keeldub arstlikust läbivaatusest;
- b) saatjata alaealine ja/või tema esindaja annaksid nõusoleku teha asjaomase alaealise vanus kindlaks arstliku läbivaatuse teel ning
- c) otsus lükata arstlikust läbivaatusest keeldunud saatjata alaealise rahvusvahelise kaitse taotlus tagasi ei põhineks ainult nimetatud keeldumisel.

Asjaolu, et saatjata alaealine on keeldunud arstlikust läbivaatusest, ei takista menetleval ametiasutusel vastu võtmast otsust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta.

6. Käesoleva direktiivi rakendamisel on liikmesriikide esmaseks kohuseks lähtuda lapse parimatest huvidest.

Kui liikmesriigid teevad varjupaigamenetluse käigus kindlaks, et isik on saatjata alaealine, võivad nad:

- a) kohaldada artikli 31 lõiget 8 või jätkata selle kohaldamist üksnes juhul, kui:
 - i) taotleja tuleb riigist, mille puhul on täidetud kriteeriumid, mille alusel saab riiki käesoleva direktiivi tähenduses pidada turvaliseks päritoluriigiks; või

- ii) taotleja on esitanud korduva rahvusvahelise kaitse taotluse, mis ei ole artikli 40 lõike 5 kohaselt vastuvõetamatu; või
- iii) taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohuks liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele riiklikku julgeolekut või avalikku korda puudutavatel mõjuvatel põhjustel välja saadetud.
- b) kohaldada artiklit 43 või jätkata selle kohaldamist kooskõlas direktiivi 2013/33/EL artiklitega 8–11 üksnes juhul, kui:
- i) taotleja tuleb riigist, mille puhul on täidetud kriteeriumid, mille alusel saab riiki käesoleva direktiivi tähenduses pidada turvaliseks päritoluriigiks; või
- ii) taotleja on esitanud korduva taotluse; või
- iii) taotlejat võib mõjuvatel põhjustel pidada ohtuks liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele riiklikku julgeolekut või avalikku korda puudutavatel mõjuvatel põhjustel välja saadetud; või
- iv) on põhjendatult alust pidada riiki, mis ei ole liikmesriik, taotleja jaoks turvaliseks kolmandaks riigiks vastavalt artiklile 38; või
- v) taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valedokumente; või
- vi) taotleja on isikut tõendava või reisidokumendi, mis oleks aidanud kindlaks teha tema isikut või kodakondsust, pahauskselt hävitanud või sellest vabanenud.
- Liikmesriigid võivad kohaldada alapunkte v ja vi üksnes üksikjuhtudel, kui on mõjuvaid põhjuseid arvata, et taotleja püüab varjata olulisi asju, mille põhjal tehtaks tõenäoliselt eitav otsus, ning tingimusel et taotlejale on saatjata alaealise spetsiaalseid menetlustagatise arvesse võttes antud täielik võimalus esitada arvestatav põhjus alapunktides v ja vi osutatud tegevuse põhjendamiseks, sealhulgas oma esindajaga konsulteerides.
- c) pidada taotlust vastavalt artikli 33 lõike 2 punktile c vastuvõetamatuks, kui riiki, mis ei ole liikmesriik, peetakse taotleja jaoks turvaliseks kolmandaks riigiks vastavalt artiklile 38, tingimusel et see on alaealise parimates huvides;
- d) kohaldada artikli 20 lõikes 3 osutatud menetlust, kui alaealise esindajal on siseriikliku õiguse kohane õiguslane kvalifikatsioon.

Ilma et see piiraks artikli 41 kohaldamist, näevad liikmesriigid artikli 46 lõike 6 kohaldamisel saatjata alaealiste suhtes kõikidel juhtudel ette vähemalt artikli 46 lõikes 7 ettenähtud tagatised.

Artikkel 26

Kinnipidamine

1. Liikmesriigid ei pea isikut kinni ainult sel põhjusel, et ta on taotleja. Taotleja kinnipidamise alused ja tingimused ning kinnipeetud taotleja tagatised on kooskõlas direktiiviga 2013/33/EL.

2. Kui taotlejat peetakse kinni, tagavad liikmesriigid võimaluse asja kiireks kohtulikuks läbivaatamiseks vastavalt direktiivile 2013/33/EL.

Artikkel 27

Menetlus taotluse tagasisvõtmise korral

1. Kui liikmesriik on siseriiklike õigusaktidega ette näinud võimaluse rahvusvahelise kaitse taotlus selgesõnaliselt tagasi võtta ja kui taotleja seda teeb, tagavad liikmesriigid, et menetlev ametiasutus teeb otsuse kas taotluse läbivaatamise lõpetamise või taotluse tagasilükkamise kohta.

2. Liikmesriigid võivad ka otsustada, et menetlev ametiasutus võib lõpetada taotluse läbivaatamise ilma otsust vastu võtmata. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et menetlev ametiasutus teeb vastava märke taotleja toimikusse.

Artikkel 28

Menetlus taotluse kaudse tagasisvõtmise või sellest loobumise korral

1. Kui on piisav alus arvata, et taotleja on oma taotluse kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, tagab liikmesriik, et menetlev ametiasutus teeb kas otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise kohta või juhul, kui menetlev ametiasutus peab taotlust selle sisu piisava läbivaatamise järel kooskõlas direktiivi 2011/95/EL artikliga 4, lükkab taotluse tagasi.

Liikmesriigid võivad eeldada, et taotleja on oma rahvusvahelise kaitse taotluse kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, eelkõige juhul kui on kindlaks tehtud, et:

- a) taotleja ei ole vastanud nõudmistele esitada oma taotluse seisukohalt olulist teavet direktiivi 2011/95/EL artikli 4 põhjal või ei ole ilmunud isiklikule vestlusele, nagu on ette nähtud käesoleva direktiivi artiklites 14 kuni 17, välja arvatud juhul, kui taotleja tõestab mõistliku aja jooksul, et ta ei saanud seda teha temast mitteolenevatel põhjustel;

b) taotleja varjab end või on lahkunud loata oma elukohast või kohast, kus teda hoiti, ilma et ta oleks mõistliku aja jooksul pädeva ametiasutusega ühendust võtnud, või kui taotleja ei ole mõistliku aja jooksul täitnud kohustust kohale ilmuda või muul viisil ühendust võtta, välja arvatud juhul, kui taotleja tõestab, et ta ei saanud seda teha temast mitteolenevatel põhjustel.

Liikmesriigid võivad käesolevate sätete rakendamisel kehtestada tähtajad või suunised.

2. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal, kes võtab pädeva ametiasutusega uuesti ühendust pärast seda, kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsus taotluse läbivaatamise lõpetamise kohta on vastu võetud, on õigus nõuda oma juhtumi uut läbivaatamist või õigus esitada uus taotlus, mille suhtes ei kohaldata artiklites 40 ja 41 osutatud menetlust.

Liikmesriigid võivad ette näha vähemalt üheksakuuse tähtaja, pärast mida ei saa taotleja juhtumit enam uuesti läbi vaadata või pärast mida esitatud uut taotlust võib käsitada korduva taotlusena, mille suhtes kohaldatakse artiklites 40 ja 41 osutatud menetlust. Liikmesriigid võivad sätestada, et taotleja juhtumit võib uuesti käsitleda ainult üks kord.

Liikmesriigid tagavad, et sellist isikut ei saadeta tagasi, kui see on vastuolus tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega.

Liikmesriigid võivad lubada menetlevatel ametiasutustel jätkata taotluse läbivaatamist sellest etapist, kus see lõpetati.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira määruse (EL) nr 604/2013 kohaldamist.

Artikkel 29

ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti roll

1. Liikmesriigid lubavad ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametil (UNCHR):

- kohtuda taotlejaga, kaasa arvatud isikuga, kes on kinnipidamisasutuses, piiril või transiiditsoonis;
- juurdepääsu teabele, mis käsitleb konkreetset rahvusvahelise kaitse taotlust, menetluse kulgu ja vastuvõetud otsuseid, tingimusel et taotleja on sellega nõus;
- esitada menetluse kõikides etappides Genfi konventsiooni artikliga 35 talle pandud järelevalvekohustuste elluviimisel pädevatele ametiasutustele konkreetseid rahvusvahelise kaitse taotlusi käsitlevaid seisukohti.

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka organisatsiooni suhtes, kes vastavalt liikmesriigiga sõlmitud kokkuleppele tegutseb asjaomase liikmesriigi territooriumil ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti nimel.

Artikkel 30

Teabe kogumine konkreetsete juhtumite kohta

Konkreetsete juhtumite läbivaatamise eesmärgil liikmesriigid:

- ei avalda konkreetset rahvusvahelise kaitse taotlust käsitlevat teavet ega taotluse esitamise fakti väidetava(te)le tagakiusaja(te)le ega suure kahju põhjustaja(te)le;
- ei kogu teavet väidetava(te)lt tagakiusaja(te)lt ega suure kahju põhjustaja(te)lt viisil, mis teavitaks neid otseselt asjaolust, et kõnealune taotleja on taotluse esitanud, ning mis seaks ohtu taotleja või tema ülalpeetavate füüsilise puutumatusse või taotleja päritoluriigis elavate pereliikmete vabaduse ja julgeoleku.

III PEATÜKK

ESIMESE ASTME MENETLUS

I JAGU

Artikkel 31

Taotluse läbivaatamise menetlus

1. Liikmesriigid vaatavad rahvusvahelise kaitse taotlused läbi menetluse kohaselt, mis on kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega.

2. Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamismenetlus viiakse lõpule võimalikult kiiresti, ilma et see piiraks taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist.

3. Liikmesriigid tagavad, et läbivaatamismenetlus viiakse lõpule kuue kuu jooksul alates taotluse esitamisest.

Kui taotluse suhtes kohaldatakse määruses (EL) nr 604/2013 sätestatud menetlust, alustatakse kuuekuulise tähtaja arvestamist hetkest, mil taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik on selle määruse kohaselt kindlaks määratud, taotleja asub selle liikmesriigi territooriumil ja pädev asutus on ta vastu võtnud.

Liikmesriigid võivad käesolevas lõikes sätestatud kuuekuulist tähtaega pikendada maksimaalselt kuue kuu võrra järgmistel juhtudel:

- kui tegemist on keeruliste faktiliste ja/või õiguslike asjaoludega;

b) kui rahvusvahelist kaitset taotleb korraga suur hulk kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid, mis teeb menetluse lõpuleviimisel kuuekuulisest tähtajast kinnipidamise praktikas väga raskeks;

c) kui viivitus on selgelt põhjustatud sellest, et taotleja ei täida oma artiklist 13 tulenevaid kohustusi.

Liikmesriigid võivad erandjuhtudel ja nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel käesolevas lõikes sätestatud tähtaegu pikendada kõige rohkem kolme kuu võrra, kui see on vajalik selleks, et tagada rahvusvahelise kaitse taotluse piisav ja täielik läbivaatamine.

4. Ilma et see piiraks direktiivi 2011/95/EL artiklite 13 ja 18 kohaldamist, võivad liikmesriigid läbivaatamismenetluse lõpuleviimise edasi lükata, kui menetlevalt ametiasutuselt ei saa mõistlikult eeldada otsuse tegemist lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul päritoluriigis valitseva oodatavalt ajutise ebakindla olukorra tõttu. Sellisel juhul liikmesriigid:

a) hindavad selles päritoluriigis valitsevat olukorda vähemalt iga kuue kuu järel;

b) teavitavad mõistliku aja jooksul asjaomaseid taotlejaid edasilükkamise põhjustest;

c) teavitavad mõistliku aja jooksul komisjoni seda päritoluriiki puudutavate menetluste edasilükkamisest.

5. Liikmesriigid viivad läbivaatamismenetluse igal juhul lõpule maksimaalselt 21 kuulise tähtaja jooksul alates taotluse esitamisest.

6. Liikmesriigid tagavad, et kui otsust ei ole võimalik kuue kuu jooksul vastu võtta, siis teavitatakse asjaomast taotlejat:

a) viivitusest ning

b) tema soovil viivituse põhjustest ja ajast, millal on oodata tema taotlust käsitlevat otsust.

7. Liikmesriigid võivad rahvusvahelise kaitse taotluse läbi vaadata eelisjärjekorras eelkõige vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele:

a) kui taotlus näib olevat põhjendatud;

b) kui taotleja on direktiivi 2013/33/EL artikli 22 tähenduses haavatav isik või vajab spetsiaalseid menetlustagatise, eelkõige kui tegemist on saatjata alacalisega;

8. Liikmesriigid võivad ette näha taotluse läbivaatamise menetluse kiirendamise ja/või selle kohaldamise piiril või transiiditsoonis kooskõlas artikliga 43 vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele, kui:

a) taotleja on taotluse ja asjaolude esitamisel tõstatanud ainult küsimusi, mis ei seostu sellega, kas teda saab käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna direktiivi 2011/95/EL alusel, või

b) taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist käesoleva direktiivi tähenduses või

c) taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes esitamata tema isikut ja/või rahvust käsitleva asjaomase teabe või dokumendid, mille oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju, või

d) on tõenäoline, et taotleja on isikut tõendava või reisidokumendi, mis oleks aidanud kindlaks teha tema isikut või kodakondsust, pahausktselt hävitanud või sellest vabanenud, või

e) taotleja on teinud selgelt ebajärjekindlaid ja vastukäivaid, selgelt valesid või ilmselgelt ebatõenäolisi avaldusi, mis on vastuolus päritoluriiki käsitleva piisavalt kontrollitud teabega, mis muudab selgelt ebausutavateks tema väited seoses sellega, kas ta vastab rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele kooskõlas direktiiviga 2011/95/EL; või

f) taotleja on esitanud korduva rahvusvahelise kaitse taotluse, mis ei ole artikli 40 lõike 5 kohaselt vastuvõetamatu; või

g) taotleja esitab taotluse üksnes eesmärgiga lükata edasi või nurjata tema tagasisaatmist käsitleva varasema või peatselt tehtava otsuse täideviimist või

h) taotleja sisenes liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult või pikendas ebaseaduslikult oma riigis viibimist ning jättis mõjuva põhjuseta vastavate asutustega ühendust võtmata või ei esitanud rahvusvahelise kaitse taotlust niipea kui võimalik, arvestades tema riiki sisenemise asjaoludega; või

i) taotleja keeldub täitmast kohustust anda sõrmejälgi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrusele (EL) 603/2013 (mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusa kohaldamise eesmärgil ning liikmesriikide õiguskaitsesüsteemide ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitses eesmärgil) ⁽¹⁾, või

j) mõjuvatel põhjustel on alust arvata, et taotleja ohustab liikmesriigi riiklikku julgeolekut või avalikku korda või taotleja on vastavalt siseriiklikule õigusele välja saadetud riiklikku julgeolekut või avalikku korda käsitlevatel mõjuvatel põhjustel.

9. Liikmesriigid kehtestavad seoses lõikega 8 otsuse vastuvõtmiseks esimese astme menetluses tähtjad. Need tähtjad on mõistlikud.

Ilma et see piiraks lõigete 3 kuni 5 kohaldamist, võivad liikmesriigid neid tähtaegu pikendada, kui see on vajalik, et tagada rahvusvahelise kaitse taotluse piisav ja põhjalik läbivaatamine.

Artikkel 32

Põhjendamatud taotlused

1. Ilma et see piiraks artikli 27 kohaldamist, võivad liikmesriigid pidada taotlust põhjendamatuks üksnes juhul, kui menetlev ametiasutus on teinud kindlaks, et taotleja ei vasta rahvusvahelise kaitse seisundi saamise nõuetele direktiivi 2011/95/EL tähenduses.

2. Põhjendamatute taotluste korral, mille puhul esineb ükskõik milline artikli 31 lõikes 8 loetletud asjaoludest, võivad liikmesriigid samuti pidada taotlust selgelt põhjendamatuks, kui siseriiklikes õigusaktides on nii määratletud.

II JAGU

Artikkel 33

Vastuvõetamatud taotlused

1. Lisaks juhtudele, kus taotlust ei vaadata läbi vastavalt määrusele (EL) nr 604/2013, ei ole liikmesriigid kohustatud hindama, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele vastavalt direktiivile 2011/95/EL, kui taotlust peetakse vastavalt käesolevale artiklile vastuvõetamatuks.

2. Liikmesriigid võivad pidada rahvusvahelise kaitse taotlust vastuvõetamatuks ainult juhul, kui:

- mõni teine liikmesriik on andnud rahvusvahelise kaitse;
- vastavalt artiklile 35 peetakse taotleja esimeseks varjupaigariigiks riiki, mis ei ole liikmesriik;
- vastavalt artiklile 38 peetakse taotleja jaoks turvaliseks kolmandaks riigiks riiki, mis ei ole liikmesriik;
- taotlus on korduv taotlus, mille puhul ei ole tuvastatud ega taotleja poolt esitatud uusi dokumente ega tõendeid seoses selle läbivaatamisega, kas taotlejat on võimalik käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna direktiivi 2011/95/EL alusel; või
- taotleja ülalpeetav esitab taotluse pärast seda, kui ta on vastavalt artikli 7 lõikele 2 nõustunud oma juhtumi läbivaatamisega tema nimel esitatud taotluse raames ning puuduvad ülalpeetava olukorraga seotud asjaolud, mis õigustaksid eraldi taotluse esitamist.

Artikkel 34

Erieeskirjad taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse kohta

1. Enne seda, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse rahvusvahelise kaitse taotluse vastuvõetamatuse kohta, võimaldavad liikmesriigid taotlejal esitada seoses taotlusega ja arvestades tema konkreetset olukorda oma seisukoha artiklis 33 osutatud põhjenduste kohta. Sel eesmärgil viivad liikmesriigid taotlejaga läbi taotluse vastuvõetavust käsitleva isikliku vestluse. Liikmesriigid võivad kooskõlas artikliga 42 teha erandi ainult korduvate taotluste suhtes.

Käesolev lõige ei piira käesoleva direktiivi artikli 4 lõike 2 punkti a ning määruse (EL) nr 604/2013 artikli 5 kohaldamist.

2. Liikmesriigid võivad sätestada, et rahvusvahelise kaitse taotluse vastuvõetavust käsitleva isikliku vestluse viivad läbi muude asutuste kui menetleva ametiasutuse töötajad. Sellistel juhtudel tagavad liikmesriigid, et need töötajad saavad eelnevalt vajaliku põhikoolituse eelkõige rahvusvaheliste inimõiguste, liidu varjupaigalaase õigustiku ja küsitlustehnikate osas.

III JAGU

Artikkel 35

Esimese varjupaigariigi mõiste

Riiki saab pidada konkreetse taotleja esimeseks varjupaigariigiks juhul, kui:

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1

- a) taotleja on seal riigis pagulaseks tunnistanud ja ta saab ennast selle riigi kaitse alla anda või
- b) tal on muul viisil selle riigi piisav kaitse, sealhulgas kohaldatakse seal tema suhtes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet,

tingimusel et see riik võtab ta tagasi.

Esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamisel taotleja konkreetse olukorra suhtes võivad liikmesriigid võtta arvesse artikli 38 lõiget 1. Taotlejal lubatakse vaidlustada esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamine temaga seonduvaid konkreetseid asjaolusid silmas pidades.

Artikkel 36

Turvalise päritoluriigi mõiste

1. Vastavalt käesolevale direktiivile turvaliseks päritoluriigiks tunnistanud kolmandat riiki võib pidada pärast taotluse individuaalset läbivaatamist konkreetse taotleja seisukohalt turvaliseks päritoluriigiks ainult juhul, kui:

- a) taotlejal on selle riigi kodakondsus või
- b) ta on kodakondsuseta isik ning tema varasem alaline elukoht oli selles riigis

ning ta ei ole esitanud mõjuvaid põhjusi selle kohta, miks ei saa seda riiki tema konkreetse olukorra ja direktiivi 2011/95/EL kohaselt rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastavaks isikuks tunnistamise seisukohalt pidada turvaliseks päritoluriigiks.

2. Liikmesriigid sätestavad siseriiklikes õigusaktides täiendavad eeskirjad ja üksikasjad turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamiseks.

Artikkel 37

Kolmanda riigi tunnistamine turvaliseks päritoluriigiks siseriiklikul tasandil

1. Liikmesriigid võivad säilitada või kehtestada õigusaktid, mis võimaldavad siseriiklikul tasandil vastavalt I lisale määrata rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eesmärgil kindlaks riigid, mida tunnustatakse turvaliste päritoluriikidena.

2. Liikmesriigid vaatavad korrapäraselt läbi käesoleva artikli kohaselt turvaliseks päritoluriigiks tunnistanud kolmandate riikide olukorra.

3. Hinnang, kas riik on turvaline päritoluriik vastavalt käesolevale artiklile, põhineb teabel, mis on saadud erinevatest teabeallikatest, kaasa arvatud eelkõige teistelt liikmesriikidelt, EASOlt, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt, Euroopa Nõukogult ja muudelt asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile riigid, mille nad on vastavalt käesolevale artiklile tunnistanud turvalisteks päritoluriikideks.

Artikkel 38

Turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Liikmesriigid võivad kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet ainult juhul, kui pädevad ametiasutused on veendunud, et taotlejat koheldakse asjaomases kolmandas riigis kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

- a) elu ja vabadus ei ole ohus rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu;
- b) puudub direktiivis 2011/95/EL kindlaks määratud suure kahju oht;
- c) riigis austatakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet vastavalt Genfi konventsioonile;
- d) riigis austatakse rahvusvahelistes õigusaktides sätestatud keeldu saata isikut tagasi, kui sellega rikutaks isiku õigust kaitsele piinamise või muu julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise eest ning
- e) isikul on võimalus taotleda pagulasseisundit ning pagulaseks tunnistamise korral saada kaitset vastavalt Genfi konventsioonile.

2. Turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise suhtes kohaldatakse siseriiklikes õiguses sätestatud eeskirju, kaasa arvatud:

- a) eeskirjad, mis nõuavad taotleja ja asjaomase kolmanda riigi vahelist sidet, mille alusel oleks isikul mõistlik minna asjaomasesse riiki;
- b) eeskirjad, mis käsitlevad meetodeid, mille alusel pädevad ametiasutused veenduvad, et turvalise kolmanda riigi mõistet saab kohaldada konkreetse riigi või konkreetse taotleja suhtes. Sellised meetodid hõlmavad riigi turvalisuse hindamist igal konkreetsel juhul konkreetse taotleja seisukohast ja/või üldiselt turvaliseks peetavate riikide kindlaksmääramist siseriiklikul tasandil;
- c) eeskirjad, mis vastavalt rahvusvahelisele õigusele võimaldavad individuaalselt hinnata, kas asjaomane kolmas riik on konkreetse taotleja seisukohast turvaline, ning mille alusel on taotlejal vähemalt õigus vaidlustada turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist põhjendusel, et kolmas riik ei ole tema konkreetset olukorda silmas pidades turvaline. Taotlejal lubatakse ka vaidlustada punkti a kohase enda ja kolmanda riigi vahelise sideme olemasolu.

3. Ainult käesoleva artikli põhjal tehtud otsuse rakendamisel liikmesriigid:

- a) teavitavad taotlejat vastavalt ning
- b) edastavad talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotluse sisu ei ole läbi vaadatud.

4. Kui kolmas riik ei luba taotlejal oma territooriumile siseneda, tagavad liikmesriigid juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

5. Liikmesriigid teavitavad komisjoni korrapäraselt riikidest, mille suhtes kohaldatakse turvalise kolmanda riigi mõistet vastavalt käesolevale artiklile.

Artikkel 39

Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et II peatükis kirjeldatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamist ja taotleja konkreetset olukorda arvestades tema turvalisuse kindlakstegemist ei teostata või teostatakse mittetäielikult juhtudel, kus pädev ametiasutus on asjaolude põhjal kindlaks teinud, et taotleja soovib siseneda või on sisenenud liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult lõike 2 kohasest turvalisest kolmandast riigist.

2. Kolmandat riiki võib lõike 1 tähenduses pidada turvaliseks kolmandaks riigiks ainult juhul, kui:

- a) see riik on ratifitseerinud Genfi konventsiooni ja järgib selle sätteid geograafiliste piiranguteta;
- b) selles riigis rakendatakse õigusaktidega ettenähtud varjupaigamenetlust ja
- c) see riik on ratifitseerinud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning järgib selle sätteid, kaasa arvatud tõhusaid õiguskaitsevahendeid käsitlevaid nõudeid.

3. Taotlejal on lubatud vaidlustada Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste põhjusel, et asjaomane kolmas riik ei ole tema konkreetses olukorras turvaline.

4. Asjaomased liikmesriigid näevad lõike 1 rakendamiseks siseriiklike õigusaktidega ette vajalikud üksikasjad ning vastavalt nimetatud sättele vastu võetavate otsuste tagajärjed kooskõlas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, nähes ette ka erandid käesoleva artikli kohaldamisest humanitaarsetel või poliitilistel põhjustel või rahvusvahelises avalikus õiguses sätestatud põhjustel.

5. Ainult käesoleva artikli põhjal tehtud otsuse rakendamisel asjaomased liikmesriigid:

- a) teavitavad taotlejat vastavalt ning
- b) edastavad talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotluse sisu ei ole läbi vaadatud.

6. Kui turvaline kolmas riik ei luba taotlejal uuesti riiki siseneda, tagavad liikmesriigid juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni korrapäraselt riikidest, mille suhtes vastavalt käesolevale artiklile kõnealust mõistet kohaldatakse.

IV JAGU

Artikkel 40

Korduv taotlus

1. Kui liikmesriigis rahvusvahelist kaitset taotlev isik esitab samas liikmesriigis täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, vaatab asjaomane liikmesriik need täiendavad selgitused või korduva taotlusega kaasnevad dokumendid läbi eelneva taotluse läbivaatamise raames või läbivaatamisele kuuluva otsuse või edasikaebuse läbivaatamise raames, kui pädevad ametiasutused saavad selle raames võtta arvesse ja kaaluda kõiki täiendavate selgituste või korduva taotlusega kaasnevaid dokumente.

2. Selleks et teha artikli 33 lõike 2 punkti d kohane otsus rahvusvahelise kaitse taotluse vastuvõetavuse kohta, tuleb korduvate rahvusvahelise kaitse taotluste puhul esmalt kontrollida, kas on tuvastatud või kas taotleja on esitanud uusi dokumente või tõendeid, mis aitavad kindlaks teha, kas taotlejat on võimalik käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna direktiivi 2011/95/EL alusel.

3. Kui käesoleva artikli lõikes 2 osutatud esmase kontrollimise tulemusel jõutakse järeldusele, et on tuvastatud või taotleja on esitanud uusi dokumente või tõendeid, mis olulisel määral suurendavad tõenäosust, et taotlejat saab käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna direktiivi 2011/95/EL alusel, vaadatakse taotlus uuesti läbi vastavalt II peatükile. Liikmesriigid võivad ette näha ka muid põhjuseid korduva taotluse uuesti läbivaatamiseks.

4. Liikmesriigid võivad ette näha, et taotlus vaadatakse uuesti läbi ainult juhul, kui asjaomane taotleja ei saanud temast mittemolevatel põhjustel eelneva menetluse käigus tõendada käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 sätestatud asjaolusid, eelkõige juhul, kui ta kasutab artikli 46 kohast õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.

5. Kui korduvat taotlust ei vaadata käesoleva artikli kohaselt uuesti läbi, peetakse seda vastavalt artikli 33 lõike 2 punktile d vastuvõetamatuks.

6. Käesolevas artiklis osutatud menetlust võib kohaldada ka:

- a) ülalpeetava suhtes, kes esitab taotluse pärast seda, kui ta on vastavalt artikli 7 lõikele 2 nõustunud oma juhtumi läbivaatamisega tema nimel tehtud taotluse raames, ja/või
- b) vallalise alaealise suhtes, kes esitab taotluse pärast seda, kui tema nimel on artikli 7 lõike 5 punkti c kohaselt esitatud taotlus.

Sellistel juhtudel tehakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud esmase kontrolli käigus kindlaks, kas ülalpeetava või vallalise alaealise olukorraga on seotud asjaolusid, mis õigustaksid eraldi taotluse esitamist.

7. Kui isik, kelle suhtes kuulub täitmisele määruse (EL) nr 604/2013 kohane üleandmisotsus, esitab üleandvas liikmesriigis täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, vaatab sellised täiendavad selgitused või korduva taotluse kooskõlas käesoleva direktiiviga läbi selles määruses määratletud vastutav liikmesriik.

Artikkel 41

Erandid õigusest jääda liikmesriigi territooriumile korduvate taotluste korral

1. Liikmesriigid võivad teha erandi õigusest jääda liikmesriigi territooriumile, kui isik:

- a) on esitanud esimese korduva taotluse, mida vastavalt artikli 40 lõikele 5 uuesti läbi ei vaadata, üksnes eesmärgiga lükata edasi või nurjata tema vältimatut tagasisaatmist käsitleva otsuse täideviimist, või
- b) esitab teise taotluse pärast seda, kui on tehtud lõplik otsus pidada esimest korduvat taotlust vastuvõetamatuks kooskõlas artikli 40 lõikega 5, või pärast seda, kui on tehtud lõplik otsus lükata see taotlus tagasi, sest see osutus põhjendamatuks;

Liikmesriigid võivad sellise erandi teha üksnes juhul, kui menetlev ametiasutus leiab, et tagasisaatmisotsusega ei kaasne otsene ega kaudne tagasi- või väljasaatmine, millega rikutakse asjaomase liikmesriigi rahvusvahelisest ja liidu õigusest tulenevaid kohustusi.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel võivad liikmesriigid samuti:

- a) teha siseriikliku õiguse kohaselt erandeid tähtaegadest, mida tavaliselt kohaldatakse kiirendatud menetlustes, kui läbivaatamismenetlust kiirendatakse vastavalt artikli 31 lõike 8 punktile g,
- b) teha siseriikliku õiguse kohaselt erandeid tähtaegadest, mida tavaliselt kohaldatakse artiklite 33 ja 34 kohastes taotluse vastuvõetavust käsitlevates menetlustes, ja/või
- c) teha erandeid artikli 46 lõikest 8.

Artikkel 42

Menetluseeskirjad

1. Liikmesriigid tagavad taotlejatele, kelle taotlusi vastavalt artiklile 40 tuleb esmalt kontrollida, artikli 12 lõikes 1 ette nähtud tagatised.

2. Liikmesriigid võivad siseriiklikes õigusaktides sätestada artikli 40 kohase esmase kontrolli eeskirjad. Nende eeskirjadega võib muu hulgas:

- a) kohustada asjaomast taotlejat esitama asjaolud ja tõestama tõendite õigsust, mis õigustavad uue menetluse algatamist;
- b) lubada teha esmast kontrolli ainult kirjaliku taotluse alusel ilma isikliku vestluseta, välja arvatud artikli 40 lõikes 6 osutatud juhtumite korral.

Need eeskirjad ei tohi välistada taotlejate juurdepääsu uuele menetlusele ega viia sellise juurdepääsu lõpliku tühistamise või olulise piiramiseni.

3. Liikmesriigid tagavad, et taotlejat teavitatakse asjakohasel viisil esmase kontrolli tulemustest ja juhul, kui taotlust uuesti läbi ei vaadata, siis ka selle põhjustest, ning võimalustest otsuse edasi kaevata või taotleda selle läbivaatamist.

V JAGU

Artikkel 43

Menetlused piiril

1. Liikmesriigid võivad vastavalt II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele ette näha menetlused, mille alusel otsustatakse liikmesriigi piiril või transiiditsoonis:

- a) seal esitatud taotluste vastuvõetavuse üle artikli 33 kohaselt ja/või

b) taotluse sisu üle artikli 31 lõike 8 kohase menetluse korral.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 sätestatud menetluste raames vastuvõetavad otsused tehakse mõistliku aja jooksul. Kui otsust pole nelja nädala jooksul vastu võetud, lubatakse taotlejal siseneda liikmesriigi territooriumile, et tema taotluse saaks läbi vaadata vastavalt käesoleva direktiivi muudele sätetele.

3. Juhul kui korraga saabub palju kolmanda riigi kodanikke või kodakondsuseta isikuid, kes esitavad rahvusvahelise kaitse taotluse piiril või transiiditsoonis, mistõttu on lõike 1 kohaldamine praktikas võimatu, võib neid menetlusi kohaldada ka sel juhul ja seni, kui kõnealused kolmanda riigi kodanikud või kodakondsuseta isikud on normaalsel tingimustel majutatud piiri või transiiditsooni lähedusse.

IV PEATÜKK

RAHVUSVAHELISE KAITSE ÄRAVÕTMISE MENETLUSED

Artikkel 44

Rahvusvahelise kaitse äravõtmine

Liikmesriigid tagavad, et konkreetse isiku rahvusvahelise kaitse äravõtmiseks võib alustada menetlust, kui tuvastatakse uued asjaolud või tõendid, mis annavad alust tema rahvusvahelise kaitse kehtivuse uuesti läbivaatamiseks.

Artikkel 45

Menetluseeskirjad

1. Liikmesriigid tagavad, et kui pädev ametiasutus kaalub kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku rahvusvahelise kaitse äravõtmist vastavalt direktiivi 2011/95/EL artiklile 14 või artiklile 19, on asjaomasel isikul järgmised tagatised:

- a) teda tuleb kirjalikult teavitada asjaolust, et pädev ametiasutus vaatab uuesti läbi tema vastavuse rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele, ning läbivaatamise põhjustest ning
- b) talle tuleb anda võimalus osutada põhjustele, miks temalt rahvusvahelist kaitset ei peaks ära võtma, kas isikliku vestluse käigus vastavalt artikli 12 lõike 1 punktile b ja artiklitele 14 kuni 17 või kirjalikult.

2. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid, et lõikes 1 sätestatud menetluse raames:

- a) saaks pädev ametiasutus täpset ja ajakohast teavet üldise olukorra kohta asjaomase isiku päritoluriigis erinevatest

allikatest, vajaduse korral näiteks EASOlt ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt, ning

- b) kui konkreetse juhtumi kohta kogutakse teavet rahvusvahelise kaitse uuesti läbivaatamise eesmärgil, ei koguta teavet tagakiusaja(te)lt ega suure kahju põhjustaja(te)lt viisil, mis teavitaks neid otseselt asjaolust, et kõnealune isik on rahvusvahelise kaitse saaja, kelle seisund vaadatakse uuesti läbi, või mis seaks ohtu isiku või tema ülalpeetavate füüsilise puutumatusse või isiku päritoluriigis elavate pereliikmete vabaduse ja julgeoleku.

3. Liikmesriigid tagavad, et pädeva ametiasutuse otsus rahvusvahelise kaitse äravõtmise kohta esitatakse kirjalikult. Otsuses esitatakse äravõtmise aluseks olevad faktilised ja õiguslikud asjaolud ning otsuse vaidlustamise võimaluste kohta antakse teavet kirjalikult.

4. Kui pädev ametiasutus on teinud otsuse rahvusvahelise kaitse ära võtta, on artikkel 20, artikkel 22, artikli 23 lõige 1 ja artikkel 29 võrdselt kohaldatavad.

5. Erandina käesoleva artikli lõigetest 1 kuni 4 võivad liikmesriigid otsustada, et rahvusvaheline kaitse kaotab seadusjärgselt kehtivuse, kui rahvusvahelise kaitse saaja on oma rahvusvahelise kaitse saajaks tunnustamisest ühetähenduslikult loobunud. Liikmesriigid võivad ka ette näha, et rahvusvahelise kaitse seisund kaotab seadusjärgselt kehtivuse, kui rahvusvahelise kaitse saaja on saanud asjaomase liikmesriigi kodanikuks.

V PEATÜKK

APELLATSIOONIMENETLUSED

Artikkel 46

Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile

1. Liikmesriigid tagavad, et taotlejal on õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus seoses järgneva:

- a) tema rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud otsus, kaasa arvatud otsus:
 - i) pidada pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud taotlust põhjendamatuks;
 - ii) pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artikli 33 lõikele 2;
 - iii) mis on vastu võetud liikmesriigi piiril või transiiditsoonis, nagu on kirjeldatud artikli 43 lõikes 1;

- iv) mitte teostada läbivaatamist vastavalt artiklile 39.
- b) keeldumine taotluse uuesti läbivaatamisest pärast seda, kui taotluse läbivaatamine on lõpetatud vastavalt artiklitele 27 ja 28;
- c) otsus rahvusvahelise kaitse ära võtta vastavalt artiklile 45.
2. Liikmesriigid tagavad, et menetleva ametiasutuse poolt täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavaks tunnistatud isikul on vastavalt lõikele 1 õigus tõhusale õiguskaitsevahendile seoses otsusega pidada pagulasseisundiga seotud taotlust põhjendamatuks.
- Ilma et see piiraks lõike 1 punkti c kohaldamist, kui liikmesriigi antud täiendava kaitse seisund pakub samu õigusi ja hüvesid nagu liidu ja siseriikliku õiguse kohane pagulasseisund, võivad liikmesriigid pidada pagulasseisundi taotluse põhjendamatuks lugemise otsuse kohta kaebuse esitamist vastuvõetamatuks alusel, et taotleja ei ole piisavalt huvitatud menetluse jätkamisest.
3. Lõike 1 kohaldamiseks tagavad liikmesriigid, et tõhusa õiguskaitsevahendiga nähakse ette nii faktiliste kui ka õiguslike asjaolude, sealhulgas vajaduse korral direktiivi 2011/95/EL kohaste rahvusvahelise kaitse vajaduste täielik ja *ex nunc* läbivaatamine vähemalt esimese astme apellatsioonimenetluses.
4. Liikmesriigid näevad ette mõistlikud tähtajad ja muud vajalikud eeskirjad, et taotlejal oleks võimalik kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile vastavalt lõikele 1. Tähtajad ei tohi muuta taotleja sellist õigust võimatuks või ülemäära keeruliseks.
- Liikmesriigid võivad ka ette näha artikli 43 kohaste otsuste *ex officio* läbivaatamise.
5. Ilma et see piiraks lõike 6 kohaldamist, annab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud õiguskaitsevahend taotlejale õiguse jääda asjaomasesse liikmesriiki kuni lõikes 4 sätestatud tähtajani ja õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni.
6. Kui on tegemist otsusega:
- a) pidada taotlust selgelt põhjendamatuks vastavalt artikli 32 lõikele 2 või põhjendamatuks pärast läbivaatamist vastavalt artikli 31 lõikele 8, välja arvatud juhtudel, kui need otsused põhinevad artikli 31 lõike 8 punktis h osutatud asjaoludel;
- b) pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artikli 33 lõike 2 punktile a, b või d;
- c) lükata taotleja juhtumi, mille läbivaatamine on vastavalt artiklile 28 lõpetatud, uuesti läbivaatamine tagasi, või
- d) taotlust artikli 39 kohaselt mitte läbi vaadata või mitte täielikult läbi vaadata,
- on kohtu pädevuses asjaomase taotleja taotlusel või omal algatusel otsustada, kas taotleja võib jääda liikmesriigi territooriumile, kui otsuse tulemuseks on võtta taotlejalt ära õigus jääda liikmesriiki ning kui õigust jääda õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni liikmesriiki ei ole siseriiklikus õiguses selliste juhtumite puhul ette nähtud.
7. Lõiget 6 kohaldatakse üksnes artiklis 43 osutatud menetluste suhtes, tingimusel et:
- a) taotlejale on võimaldatud vajalik tõlge, õigusabi ja vähemalt üks nädal aega, et valmistada ette taotlus ja esitada kohtule argumendid, mis toetavad talle õiguse andmist jääda liikmesriigi territooriumile kuni menetluse lõpuni, ja
- b) lõikes 6 osutatud taotluse läbivaatamise raames vaatab kohus menetleva ametiasutuse eitava otsuse läbi, tuginedes faktidele ja õigusaktidele.
- Kui punktides a ja b osutatud tingimusi ei ole täidetud, kohaldatakse lõiget 5.
8. Liikmesriigid lubavad taotlejal jääda oma territooriumile lõigetes 6 ja 7 osutatud menetluse lõppemiseni, mille käigus tehakse otsus selle kohta, kas taotleja saab jääda liikmesriigi territooriumile.
9. Lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamine ei piira määruse (EL) nr 604/2013. artikli 26 kohaldamist.
10. Liikmesriigid võivad koosõlas lõikega 1 sätestada tähtaja, mille jooksul peab kohus menetleva ametiasutuse otsuse läbi vaatama.
11. Liikmesriigid võivad samuti sätestada siseriiklikes õigusaktides tingimused, mille korral võib eeldada, et taotleja on lõike 1 kohase õiguskaitsevahendi kaudselt tagasi võtnud või sellest loobunud, koos sel juhul järgitavate menetluseeskirjadega.

VI PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 47

Ametiasutuste vaidlustusõigus

Käesolev direktiiv ei mõjuta ametiasutustele siseriiklike õigusaktidega ette nähtud võimalust vaidlustada haldus- ja/või kohtuotsuseid.

Artikkel 48

Konfidentsiaalsus

Liikmesriigid tagavad, et käesolevat direktiivi rakendavad ametiasutused on mis tahes teabe puhul, mida nad oma töö käigus saavad, kohustatud järgima siseriiklikus õiguses määratletud konfidentsiaalsuse põhimõtet.

Artikkel 49

Koostöö

Iga liikmesriik määrab riikliku kontaktpunkti ja teatab selle aadressi komisjonile. Komisjon edastab kõnealuse teabe teistele liikmesriikidele.

Liikmesriigid võtavad komisjoniga kooskõlastatult kõik vajalikud meetmed otsese koostöö ning pädevate ametiasutuste vahelise teabevahetuse sisseseadmiseks.

Kui liikmesriigid tuginevad artikli 6 lõikes 5, artikli 14 lõike 1 teises lõigus ja artikli 31 lõike 3 punktis b osutatud meetmetele, teavitavad nad komisjoni viivitamata, kui nende erandlike meetmete kohaldamise põhjuseid enam ei ole, ja vähemalt kord aastas. See teave sisaldab võimaluse korral andmeid selle kohta, kui suure protsendi taotluste puhul kohaldati erandeid sellel ajavahemikul töödeldud taotluste koguarvust.

Artikkel 50

Aruanne

Komisjon esitab hiljemalt 20. juulil 2017 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi kohaldamise kohta liikmesriikides ning teeb ettepanekud vajalike muudatuste tegemiseks. Liikmesriigid saadavad komisjonile nimetatud aruande koostamiseks vajaliku teabe. Pärast aruande esitamist annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi kohaldamisest liikmesriikides aru vähemalt iga viie aasta järel.

Esimeses aruandes annab komisjon samuti aru eelkõige artikli 17 kohaldamise ja erinevate vahendite kohta, mida kasutati seoses isikliku vestluse aruandega.

Artikkel 51

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad artiklite 1 kuni 30, artikli 31 lõigete 1, 2 ja 6 kuni 9, artiklite 32 kuni 46, artiklite 49 ja

50 ning I lisa järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. juuliks 2015. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid jõustavad artikli 31 lõigete 3, 4 ja 5 järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 20. juuliks 2018. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

3. Kui liikmesriigid lõigetes 1 ja 2 osutatud õigus- ja haldusnormid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

4. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 52

Üleminekusätted

Liikmesriigid kohaldavad artikli 51 lõikes 1 osutatud õigus- ja haldusnorme rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes ning rahvusvahelise kaitse äravõtmise menetluste suhtes, mis esitatakse või mis algatatakse pärast 20. juulit 2015. aasta või varasemal kuupäeval. Taotlused, mis esitati enne 20. juulit 2015. aasta, ja pagulasseisundi äravõtmise menetlused, mis algatati enne seda kuupäeva, on reguleeritud direktiivi 2005/85/EÜ kohaste õigus- ja haldusnormidega.

Liikmesriigid kohaldavad artikli 51 lõikes 2 sätestatud õigus- ja haldusnorme rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mis esitatakse pärast 20. juulit 2018. aasta või varasemal kuupäeval. Taotlused, mis esitati enne seda kuupäeva, on reguleeritud direktiivi 2005/85/EÜ kohaste õigus- ja haldusnormidega.

Artikkel 53

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2005/85/EÜ tunnistatakse liikmesriikide suhtes, kelle jaoks käesolev direktiiv on siduv, kehtetuks alates 21. juulist 2015, ilma et see piiraks liikmesriikide kohustusi seoses käesoleva direktiivi siseriiklikusse õigusesse ülevõtmise tähtajaga, mis on sätestatud II lisa B osas.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt III lisa vastavustabelile.

*Artikkel 54***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikleid 47 ja 48 kohaldatakse alates 21. juulist 2015.

*Artikkel 55***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 26. juuni 2013

Euroopa Parlamendi nimel
president
M. SCHULZ

Nõukogu nimel
eesistuja
A. SHATTER

*I LISA***Turvaliste päritoluriikide kindlaks määramine artikli 37 lõike 1 kohaldamiseks**

Riiki käsitatakse turvalise päritoluriigina, kui õigusliku olukorra, õigusaktide demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõestada, et riigis ei toimu üldist ja järjekindlat tagakiusamist direktiivi 2011/95/EL artikli 9 tähenduses ega piinamist või muud ebainimlikku või inimväärikut alandavat kohtlemist või karistamist ning et seal ei ole rahvusvahelise või siseriikliku relvastatud konfliktiga kaasnevast valimatust vägivallast tingitud ohtu.

Nimetatud hinnangu andmisel tuleb võtta arvesse muu hulgas ka seda, millises ulatuses antakse asjaomases riigis kaitset tagakiusamise ja väärkohtlemise eest:

- a) riigi asjaomaste õigusaktidega ning nende kohaldamise viisiga;
- b) Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ja/või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis ja/või ÜRO piinamise vastases konventsioonis sätestatud õiguste ja vabaduste järgimisega, eelkõige selliste õiguste järgimisega, millest ei saa teha erandit vastavalt nimetatud Euroopa konventsiooni artikli 15 lõikele 2;
- c) Genfi konventsiooni kohase tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimisega;
- d) nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumise vastaste tõhusate õiguskaitsevahendite süsteemi loomisega.

II LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiiv

(millele viidatakse artiklis 53)

Nõukogu direktiiv 2005/85/EÜ

(ELT L 326, 13.12.2005, lk 13)

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaeg

(millele viidatakse artiklis 51)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg
2005/85/EÜ	Esimene tähtaeg: 1. detsember 2007 Teine tähtaeg: 1. detsember 2008

III LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikli 2 punktid a–c	Artikli 2 punktid a–c
—	Artikli 2 punkt d
Artikli 2 punktid d–f	Artikli 2 punktid e–g
—	Artikli 2 punktid h ja i
Artikli 2 punkt g	Artikli 2 punkt j
—	Artikli 2 punktid k ja l
Artikli 2 punktid h–k	Artikli 2 punktid m–p
—	Artikli 2 punkt q
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 3 lõige 3	—
Artikli 3 lõige 4	Artikli 3 lõige 3
Artikli 4 lõike 1 esimene lõik	Artikli 4 lõike 1 esimene lõik
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	—
Artikli 4 lõike 2 punkt a	Artikli 4 lõike 2 punkt a
Artikli 4 lõike 2 punktid b–d	—
Artikli 4 lõike 2 punkt e	Artikli 4 lõike 2 punkt b
Artikli 4 lõike 2 punkt f	—
—	Artikli 4 lõige 3
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 4
—	Artikli 4 lõige 5
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikli 6 lõige 1	Artikli 6 lõige 1
—	Artikli 6 lõiked 2–4
Artikli 6 lõiked 2 ja 3	Artikli 7 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 7 lõige 3
—	Artikli 7 lõige 4
Artikli 6 lõige 4	Artikli 7 lõige 5
Artikli 6 lõige 5	—
—	Artikkel 8
Artikli 7 lõiked 1 ja 2	Artikli 9 lõiked 1 ja 2

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikli 9 lõige 3
Artikli 8 lõige 1	Artikli 10 lõige 1
—	Artikli 10 lõige 2
Artikli 8 lõike 2 punktid a–c	Artikli 10 lõike 3 punktid a–c
—	Artikli 10 lõike 3 punkt d
Artikli 8 lõiked 3 ja 4	Artikli 10 lõiked 4 ja 5
Artikli 9 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 9 lõike 2 esimene lõik	Artikli 11 lõike 2 esimene lõik
Artikli 9 lõike 2 teine lõik	—
Artikli 9 lõike 2 kolmas lõik	Artikli 11 lõike 2 teine lõik
Artikli 9 lõige 3	Artikli 11 lõige 3
Artikli 10 lõike 1 punktid a–c	Artikli 12 lõike 1 punktid a–c
—	Artikli 12 lõike 1 punkt d
Artikli 10 lõike 1 punktid d ja e	Artikli 12 lõike 1 punktid e ja f
Artikli 10 lõige 2	Artikli 12 lõige 2
Artikkel 11	Artikkel 13
Artikli 12 lõike 1 esimene lõik	Artikli 14 lõike 1 esimene lõik
Artikli 12 lõike 2 teine lõik	—
—	Artikli 14 lõike 1 teine ja kolmas lõik
Artikli 12 lõike 2 kolmas lõik	Artikli 14 lõike 1 neljas lõik
Artikli 12 lõike 2 punkt a	Artikli 14 lõike 2 punkt a
Artikli 12 lõike 2 punkt b	—
Artikli 12 lõike 2 punkt c	—
Artikli 12 lõike 3 esimene lõik	Artikli 14 lõike 2 punkt b
Artikli 12 lõike 3 teine lõik	Artikli 14 lõike 2 teine lõik
Artikli 12 lõiked 4–6	Artikli 14 lõiked 3–5
Artikli 13 lõiked 1 ja 2	Artikli 15 lõiked 1 ja 2
Artikli 13 lõike 3 punkt a	Artikli 15 lõike 3 punkt a
—	Artikli 15 lõike 3 punkt b
Artikli 13 lõike 3 punkt b	Artikli 15 lõike 3 punkt c
—	Artikli 15 lõike 3 punkt d
—	Artikli 15 lõike 3 punkt e
Artikli 13 lõige 4	Artikli 15 lõige 4

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 13 lõige 5	—
—	Artikkel 16
Artikkel 14	—
—	Artikkel 17
—	Artikkel 18
—	Artikkel 19
Artikli 15 lõige 1	Artikli 22 lõige 1
Artikli 15 lõige 2	Artikli 20 lõige 1
—	Artikli 20 lõiked 2–4
—	Artikli 21 lõige 1
Artikli 15 lõike 3 punkt a	—
Artikli 15 lõike 3 punktid b ja c	Artikli 21 lõike 2 punktid a ja b
Artikli 15 lõike 3 punkt d	—
Artikli 15 lõike 3 teine lõik	—
Artikli 15 lõiked 4–6	Artikli 21 lõiked 3–5
—	Artikli 22 lõige 2
Artikli 16 lõike 1 esimene lõik	Artikli 23 lõike 1 esimene lõik
Artikli 16 lõike 1 teise lõigu esimene lause	Artikli 23 lõike 1 teise lõigu sissejuhatav tekst
—	Artikli 23 lõike 1 punkt a
Artikli 16 lõike 1 teise lõigu teine lause	Artikli 23 lõike 1 punkt b
Artikli 16 lõike 2 esimene lause	Artikli 23 lõige 2
Artikli 16 lõike 2 teine lause	—
—	Artikli 23 lõige 3
Artikli 16 lõige 3	Artikli 23 lõike 4 esimene lõik
Artikli 16 lõike 4 esimene lõik	—
Artikli 16 lõike 4 teine ja kolmas lõik	Artikli 23 lõike 4 teine ja kolmas lõik
—	Artikkel 24
Artikli 17 lõige 1	Artikli 25 lõige 1
Artikli 17 lõike 2 punkt a	Artikli 25 lõige 2
Artikli 17 lõike 2 punktid b ja c	—
Artikli 17 lõige 3	—
Artikli 17 lõige 4	Artikli 25 lõige 3
—	Artikli 25 lõige 4
Artikli 17 lõige 5	Artikli 25 lõige 5

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
—	Artikli 25 lõige 6
Artikli 17 lõige 6	Artikli 25 lõige 7
Artikkel 18	Artikkel 26
Artikkel 19	Artikkel 27
Artikli 20 lõiked 1 ja 2	Artikli 28 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 28 lõige 3
Artikkel 21	Artikkel 29
Artikkel 22	Artikkel 30
Artikli 23 lõige 1	Artikli 31 lõige 1
Artikli 23 lõike 2 esimene lõik	Artikli 31 lõige 2
—	Artikli 31 lõige 3
—	Artikli 31 lõiked 4 ja 5
Artikli 23 lõike 2 teine lõik	Artikli 31 lõige 6
Artikli 23 lõige 3	—
—	Artikli 31 lõige 7
Artikli 23 lõike 4 punkt a	Artikli 31 lõike 8 punkt a
Artikli 23 lõike 4 punkt b	—
Artikli 23 lõike 4 punkti c alapunkt i	Artikli 31 lõike 8 punkt b
Artikli 23 lõike 4 punkti c alapunkt ii	—
Artikli 23 lõike 4 punkt d	Artikli 31 lõike 8 punkt c
Artikli 23 lõike 4 punkt e	—
Artikli 23 lõike 4 punkt f	Artikli 31 lõike 8 punkt d
Artikli 23 lõike 4 punkt g	Artikli 31 lõike 8 punkt e
—	Artikli 31 lõike 8 punkt f
Artikli 23 lõike 4 punktid h ja i	—
Artikli 23 lõike 4 punkt j	Artikli 31 lõike 8 punkt g
—	Artikli 31 lõike 8 punktid h ja i
Artikli 23 lõike 4 punktid k ja l	—
Artikli 23 lõike 4 punkt m	Artikli 31 lõike 8 punkt j
Artikli 23 lõike 4 punktid n ja o	—
—	Artikli 31 lõige 9
Artikkel 24	—
Artikkel 25	Artikkel 33
Artikli 25 lõige 1	Artikli 33 lõige 1

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 25 lõike 2 punktid a–c	Artikli 33 lõike 2 punktid a–c
Artikli 25 lõike 2 punktid d ja e	—
Artikli 25 lõike 2 punktid f ja g	Artikli 33 lõike 2 punktid d ja e
—	Artikkel 34
Artikkel 26	Artikkel 35
Artikli 27 lõike 1 punkt a	Artikli 38 lõike 1 punkt a
—	Artikli 38 lõike 1 punkt b
Artikli 27 lõike 1 punktid b–d	Artikli 38 lõike 1 punktid c–e
Artikli 27 lõiked 2–5	Artikli 38 lõiked 2–5
Artikkel 28	Artikkel 32
Artikkel 29	—
Artikkel 30 lõige 1	Artikkel 37 lõige 1
Artikli 30 lõiked 2–4	—
—	Artikli 37 lõige 2
Artikli 30 lõiked 5 ja 6	Artikli 37 lõiked 3 ja 4
Artikli 31 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 31 lõige 2	—
Artikli 31 lõige 3	Artikli 36 lõige 2
Artikli 32 lõige 1	Artikli 40 lõige 1
Artikli 32 lõige 2	—
Artikli 32 lõige 3	Artikli 40 lõige 2
Artikli 32 lõige 4	Artikli 40 lõike 3 esimene lause
Artikli 32 lõige 5	Artikli 40 lõike 3 teine lause
Artikli 32 lõige 6	Artikli 40 lõige 4
—	Artikli 40 lõige 5
Artikli 32 lõike 7 esimene lõik	Artikli 40 lõike 6 punkt a
—	Artikli 40 lõike 6 punkt b
Artikli 32 lõike 7 teine lõik	Artikli 40 lõike 6 teine lõik
—	Artikli 40 lõige 7
—	Artikkel 41
Artikkel 33	—
Artikli 34 lõige 1 ja lõike 2 punkt a	Artikli 42 lõige 1 ja lõike 2 punkt a
Artikli 34 lõike 2 punkt b	—
Artikli 34 lõike 2 punkt c	Artikli 42 lõike 2 punkt b

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 34 lõike 3 punkt a	Artikli 42 lõige 3
Artikli 34 lõike 3 punkt b	—
Artikli 35 lõige 1	Artikli 43 lõike 1 punkt a
—	Artikli 43 lõike 1 punkt b
Artikli 35 lõige 2 ja lõike 3 punktid a–f	—
Artikli 35 lõige 4	Artikli 43 lõige 2
Artikli 35 lõige 5	Artikli 43 lõige 3
Artikli 36 lõige 1 kuni lõike 2 punkt c	Artikli 39 lõige 1 kuni lõike 2 punkt c
Artikli 36 lõike 2 punkt d	—
Artikli 36 lõige 3	—
—	Artikli 39 lõige 3
Artikli 36 lõiked 4–6	Artikli 39 lõiked 4–6
—	Artikli 39 lõige 7
Artikli 36 lõige 7	—
Artikkel 37	Artikkel 44
Artikkel 38	Artikkel 45
—	Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt i
Artikli 39 lõike 1 punkti a alapunktid i ja ii	Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunktid ii ja iii
Artikli 39 lõike 1 punkti a alapunkt iii	—
Artikli 39 lõike 1 punkt b	Artikli 46 lõike 1 punkt b
Artikli 39 lõike 1 punktid c ja d	—
Artikli 39 lõike 1 punkt e	Artikli 46 lõike 1 punkt c
—	Artikli 46 lõiked 2 ja 3
Artikli 39 lõige 2	Artikli 46 lõike 4 esimene lõik
—	Artikli 46 lõike 4 teine ja kolmas lõik
Artikli 39 lõige 3	—
—	Artikli 46 lõiked 5–9
Artikli 39 lõige 4	Artikli 46 lõige 10
Artikli 39 lõige 5	—
Artikli 39 lõige 6	Artikli 41 lõige 11
Artikkel 40	Artikkel 47
Artikkel 41	Artikkel 48
—	Artikkel 49
Artikkel 42	Artikkel 50

Direktiiv 2005/85/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 43 esimene lõik	Artikli 51 lõige 1
—	Artikli 51 lõige 2
Artikli 43 teine ja kolmas lõik	Artikli 51 lõiked 3 ja 4
Artikkel 44	Artikli 52 esimene lõik
—	Artikli 52 teine lõik
—	Artikkel 53
Artikkel 45	Artikkel 54
Artikkel 46	Artikkel 55
I lisa	—
II lisa	I lisa
III lisa	—
—	II lisa
—	III lisa